

VIENYBĖ

LXIX M. 8 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. 1955 M. KOVO (MARCH) 4 D. KAINA 10c.

DABAR

Nepriklausomybė
Senas klausimas
Ad. Mickevičius
Prieš šimtą metų

JUOZAS TYSLIAYA

Kartas nuo karto mūsų spaudoje pasigindama vienu labai senu — senu kaip ir pati lietuvių tauta — klausimu, būtent:

Kuri politinė partija, pirmoji savo programoje, paskelbė Lietuvos nepriklausomybės idėją?

Reikia pripažinti, kad, išskyrus socialdemokratų, nė viena jų šiuo nuopelnu per daug nesigiria.

Gal todėl, kad visos jos, išskyrus ir socialdemokratų, šiuo atveju jaučiasi šiek tiek nusidėjusios.

Mat, apie autonomiją, kaip slystantį į nepriklausomybę, yra kalbėję visi:

Ir tautininkai su katalikais, ir liaudininkai su socialdemokratais.

Štai Darbininkas, bevaikindamas mus atšildytais istorijos barščiais, primena, kad "socialdemokratų programoje 1907 tebuvo... Lietuvai autonomija, o ne nepriklausomybė..."

Beje tas pats laikraštis pripažįsta, kad tiek 1895, tiek 1917 metais socialdemokratai reikalavę Lietuvai nepriklausomybės.

Paties 1904 metų Darbininkų Kalendoriuje, be žaido "viesas pasaulis" darbininkai vienybės", straipsnyje "Nepriklausoma Lietuva", įrodinėjama, "kodėl reikalinga atsisakyti nuo lenkų, maskolų ir... įtalytį savo respubliką". Girė:

"... tik nepriegulmingoj, laisvoj Lietuvoj galima socialistiška tvarka."

Vargiai, ar kuri nors partija galėtų savintis Lietuvos nepriklausomybės idėją.

Gana to, kad be Lietuvos beveik neįmanoma rašyti rusų, lenkų ir vokiečių istorijos.

○ Ir Lietuvos istorija rašėkas? Tė patys jos kaimynai, kuriuos lietuviai, kovodami dėl žemės, laisvės ir nepriklausomybės, nekarta yra "gerai pasventinę".

Taigi Lietuvos nepriklausomybės pradinių reikia įsėkoti anapus socialdemokratų programos.

Anapus tautininkų, liaudininkų ir krikščionių demokratų.

Jų pėdsakus dengia laiko ir erdvės dulkės.

Tik lapkričio 26 d. sukaks 100 metų, kai mirė poetas Adomas Mickevičius.

Bet lenkų, lietuvių ir kitų tautų spaudo jau dabar plačiai rašo apie tą romantizmo dainių, kuris geriausias savo poetas sukūrė gyvendamas Lietuvoje, Kaune ir Vilniuje.

Ir kai skaitai Odę jaunystei, Balades, Gražina, Konradą Valenrodą, Dziady, ypač Poną Tada, nesistebi, kad ir patys lenkų literatūros kritikai pripažįsta, jog "Mickevičiaus asmenyje Lietuva užkariavo Lenkiją."

Adomas Mickevičius buvo lietuvių poetas, rašęs lenkiškai.

Kaip ir Runebergas, suomių poetas, rašęs švediška.

Adomas Mickevičius savo poezijai rinko medžiagą lietu-

RUSAMS ATOMINĖJE SRITYJE DAR TOLI IKI AMERIKOS

Jeigu sovietai atominėje srityje būtų susilyginę su Jungtinėmis Valstybėmis, jie visai kitaip kalbėtų, sako Churchill. Sir Winston ragina britus paspartinti atominį ginklų gamybą

Sir Winston Churchill, kalbėdamas parlamente, pareiškė, kad Jungtinės Valstybės turi tokią milžinišką atominį ginklų persvarą, kad Sovietų Sąjungai teks dar tris ar keturis metus susivysiai toje srityje dirbti iki ji galės susilyginti. Todėl, sako Churchill, nėra reikalo manyti, kad per keletus metus galės kilti karas su sovietais. Jo nuomone, jeigu sovietai turėtų atominę srityje pirmenybę, jie jau būtų karlaivė.

Anot Churchillio, jeigu sovietai turėtų tokius atominius ginklus, apie kuriuos kalba Molotovas, jie šiandien visai kitaip kalbėtų ir tą galybę pirmenybę išnaudotų.

Šalia to, sako Churchill, kada sovietai atominį ginklų susilygins su Jungtinėmis Valstybėmis, abiejose pusėse atominį ginklų jėgos bus tokios destruktivės, kad nei viena, nei kita nieko negalės laimėti, nes atominis karas būtų abiem per daug nuostolingas.

Iš to galima pasidaryti išvada, kad tokio karo atveju abi kariaujančios valstybės viena kitą sunaikintų ir pasilikę silpnęji laimėtų.

Kadangi JAV karo su sovietais atveju Didžioji Britanija negalėtų būti neutrali, tai jis ragino britus savarankiškai ruošti tokiai išimčiai ir dabar pradėti gaminti savo atominius ginklus. Sustiprinus britų atominį ginklų gamybą ir apginklavime, žymiai sustiprėtų ir Jungtinių Valstybių pozicija.

Kadangi atominis karas tuo met būtų nepaprastai destruktivus, tai reikia manyti, kad visos valstybės nuo jo susilaikytų ir įsėkėtų naujų būdų ir priemonių gyventi taikoje.

Tačiau galima manyti, kad sovietai, pajutę besistartinantį pavojų, gali netikėtai pulti Jungtines Valstybes net su tais ginklais, kokius dabar jie turi.

Jungtinių Amerikos Valstybių atominį ginklų pirmenybę

bet ir susiprintas britų tominių ginklų pajėgumas, būtų didelis taikos faktorius.

NORĖTU BAUSTI TĖVUS

Paskutinį laiku New Yorke 14-16 metų vaikėzai tiek įsėdrasino, kad ne tik naktimis bet ir dienos metu pradėjo už puldinėti suaugusius, kuriuos sumušė, apipiešė ir kai kada net nužudė. Vienas New Yorko telesėjas perėitą savaitę, to kio būties metu pareiškė, kad jeigu būtų jo valia, tai baustų ne vaikus, bet jų tėvus. Ta proga jis pareiškė, kad miestai ir valstybė turėtų išleisti įstatymus, kuriais ne vaikai, bet tėvai būtų laikomi atsakingi už vaikų vandalizmą.

LEIDO PAKELTI NUOMAS

Nuo kovo 1 d. New Jersey namų savininkams leido pakelti butų nuomas 15% metams, nuo vienos iki keturių šėlių namuose. Didiesiems apartamentams leista nuomas padidinti 10%. Visais atvejais nuomas kelti galima tik su Rent Control Direktoriatu leidimu. Ta proga pranešama, kad New Jersey valstybėje būtų nuomų kontrolė ligianui būsianti visai panaikinta.

KONGRESMENAMS PAKĖLĖ ALGAS

Kovo 1 d. Kongresas pasiuntė prezidentui Eisenhoweriui įstatymo sumanymą padidinti visiems kongresmenams algas iki 22,500 dol. metams įstatymas, kaip pranešama prezidento bus pasirašytas.

Iki šiol kongresmenai gaudavo 15,000 dol. metams.



APLINK PASAULI

● Bonnų vyriausybė Vokietijoje reikalauja teisės organizuoti savo kariuomenę iš 12 divizijų, susidedančių iš apie 400,000 vyrų. Taip pat reikalauja karo aviacijos su 1,400 lėktuvų ir 80,000 aviacijos personalo. Naujasis Vokietijos karo laivynas susidėtų iš mažesniųjų karo laivų, naikintojų ir povandeninių laivų. Jiems aptarnauti reikia 20,000 vyrų.

● Italų profesorius Bruno Pontecorvo, kuris neseniai dirbo amerikiečiams ir anglams, Jungtinėse Valstybėse turi \$15,000.00, tačiau tų pinigų negali pasiimti, nes jis šiuo metu Sovietų Sąjungoje. Pinigus atsiimti gali tikrai atvykęs Amerikon.

● Kanados spaudo paskelbė, kad sausio 1 d. Kanadoje buvo 15,439,000 gyventojų. Vienų metų prieauglis — 404,000 gyventojų. Prieš metus laiko Kanadoje buvo 15,035,000 gyventojų.

● Popiežius Pijus XII minėjo savo 79 metų amžiaus ir 16 metų popiežiavimo sukaktį.

vių liaudies kūryboje.

Ir negalima sakyti, kad jis nebūtų mokėjęs lietuvių kalbos.

Sių žodžių autoriui Vilniaus universitete teko matyti Adomo Mickevičiaus ranka užrašytas lietuvių liaudies dainas (Dajne Litewskie).

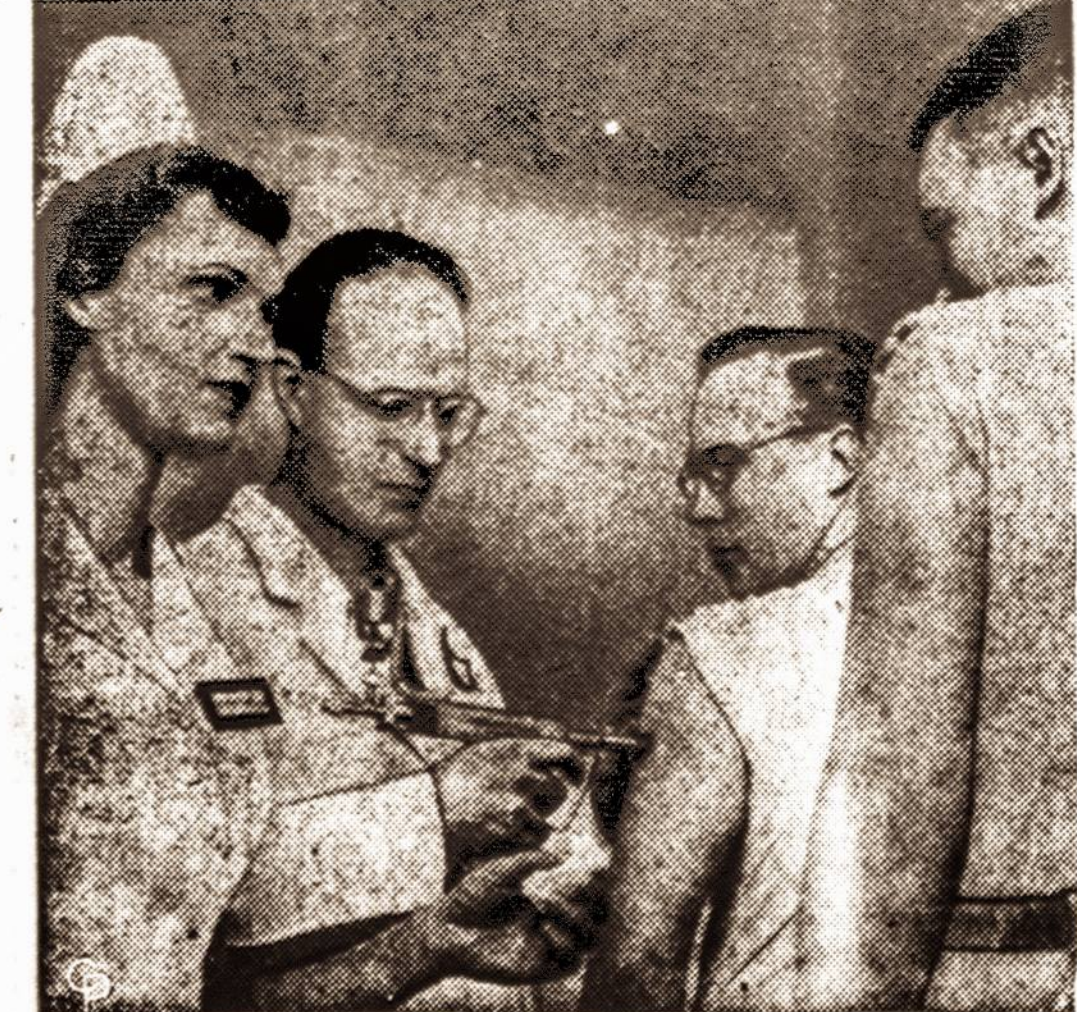
Būdas, kaip Mickevičius tas dainas užrašinėjo, rodo jo pakankamą lietuvių kalbos mokėjimą.

Kaip žinoma, Adomas Mickevičius mirė Konstantinopoly, beorganizuodamas "Lenkų Legioną".

Tai buvo prieš 100 metų.

Bet tik reikia pažvelgti į Poną Tada, o pamatysime, kad Adomo Mickevičiaus laikai labai panašūs mūsų šiekams.

Ir tada lietuvių ir lenkų tautoties laukė savo išlaisvintojo...



Walter Reed ligoninėje Washingtono pradėta vartoti naujai išrasta automatinė injekcijos adata, turinti 250 svarų spaudimo jėgą ir vadinama "šautuvu".



Kai New Yorko Lietuvių Tarybos delegacija lankėsi pas New Yorko gubernatorių Averell Harriman. Gubernatorius įteikia New Yorko Tarybos pirmininkui P. Montvilai proklamaciją, skelbiant Vasario 16 Lietuvos Diena. Paveiksle (iš kairės į dešinę): J. Pečiukevičius (iš Albany, N. Y.), adv. St. Briedis, gubernatorius Harriman, Petras Montvila, Antanas Varnas ir Marijona Kižytė.

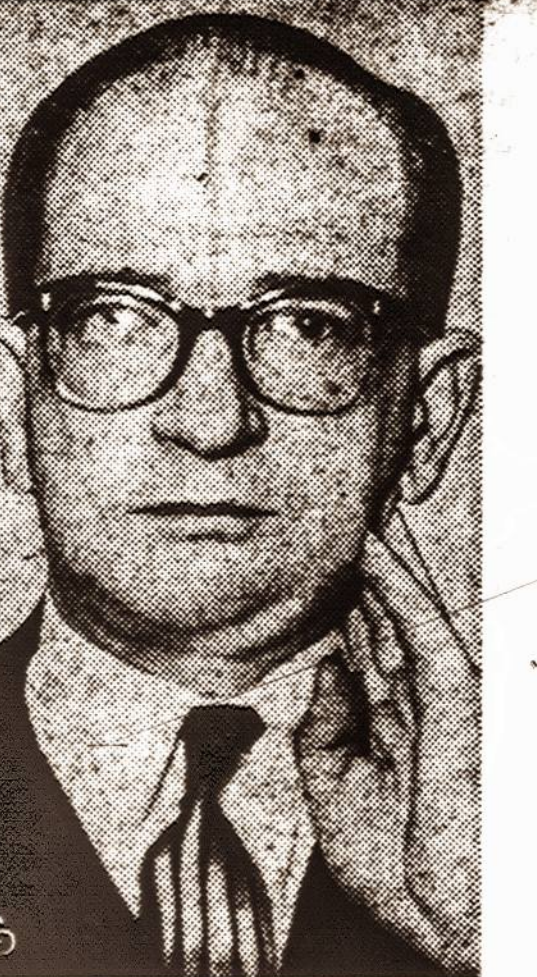
TREMTINIAI Į SIBIRĄ VADINAMI SAVANORIAIS

Mlodzieč Litvy rašo apie "plėšinių šturmovimą" Sibire. — Lietuvos miško medžiaga rieda į Rusiją. — Jo varas 70 metų gimtadienio sukakties proga apdovanotas raudonosios vėliavos ordinu.

Vilniuj, Stalino alėja Nr. 12, leidžiamas lenkų kalba Mlodzieč Litvy, Lietuvos LKZM organas. Redaktorius — A. Koznovas. Spaudžia Sov. Litva spaustuve, leidžia 4 psl. didžio Pastaruoju metu ypač daug rašo apie "savanorius į Sibirą ir plėšinių šturmovimą". Net ir "Lietuvos pionierius" pilnas aprašymų apie tai, kaip reikia "šturmu" imti plėšines žemes. Štai 1955 m. sausio 22 d. Nr. 3 (410) vedamajame džiaugiamasi, kad, tariamai partijai

pašauks. "Jaunieji naujakuriai suarė daugiau kaip 17 mil. ha dirvonų", iš kurių gauta "daugiau kaip 175 mil. grūdų". Ir Lietuvos jaunimas "karčiai prisidėjęs" per 2 artimiausius metus "padidinti įsavininti naujų žemių plotą iki 28-30 mil. ha"... Apie naujus plėšinius "Mosfilm" suka naują filmą, o soviet. rašytojai užsakyti parašyti naują knygą. Mat, kaip pastebi š. m. savo sausio 22 d. vedamajame Literatūra ir Menas, "partija iškelė tarybinei literatūrai uždavim — sukurti socializmo epochos žmogaus, mūsų laikų didvyrio paveikslą"...

to bibliotekoje suruošė paroda, skirtą Donelaičiui. Paskelbta, kad parodę išstatyti "Metal", išleisti lietuvių, lenkų, rusų ir vokiečių kalbomis. Esama ir Rėzos paruošto pirmojo "Metų" leidinio, kuriame originalas išspausdintas greta su vertimu į vokiečių kalbą. Išspausdintas meninės saviveiklos kolektyvams, besiruošiantiems jubiliejinei dainų šventei, leidinys "Dainų šventės šokiai ir žaidimai". Sov. Litva duomenimis, okup. Lietuvoj sugriauti D. Poikos namai Bijotuose, kur jis gyveno ir kūrė, taip pat griuva Sim Stanevičiaus gimtinė.



Edgar Faure, radikalsocialistas, kuriam Prancūzijos prezidentas Coty pavedė sudaryti vyriausybę.

Vieni nori kapitalo, kit — garantijų

New Orleans, La. dabar vyksta Pietinės Amerikos respublikų prekybos ir pramonės atstovų ir JAV finansininkų konferencija. Pietinių Amerikos respublikų atstovai mėgina įrodinėti, kad JAV finansininkai turėtų daugiau susidėmėti savo kaimynais pietuose ir daugiau kapitalo ten investuoti. Bet JAV finansininkai nori daugiau garantijų. Nuolatinis vyriausybės ir, žinoma, politikos gairių kaitaliojimas esąs pavojingas ir todėl rizikingas bizniui.

NORI MAZINTI VALSTYBĖS BIUDŽETĄ

New Yorko valstybės legislatūras respublikonų atstovų blokas grasina gubernatoriaus biudžetą (1,345,000,000 dol.) apkarpyti 17,600,000 dol. Tuo tarpu kai gubernatoriui nori pakelti valstybės mokesčius, legislatūra stengiasi valstybės išlaidas mažinti.

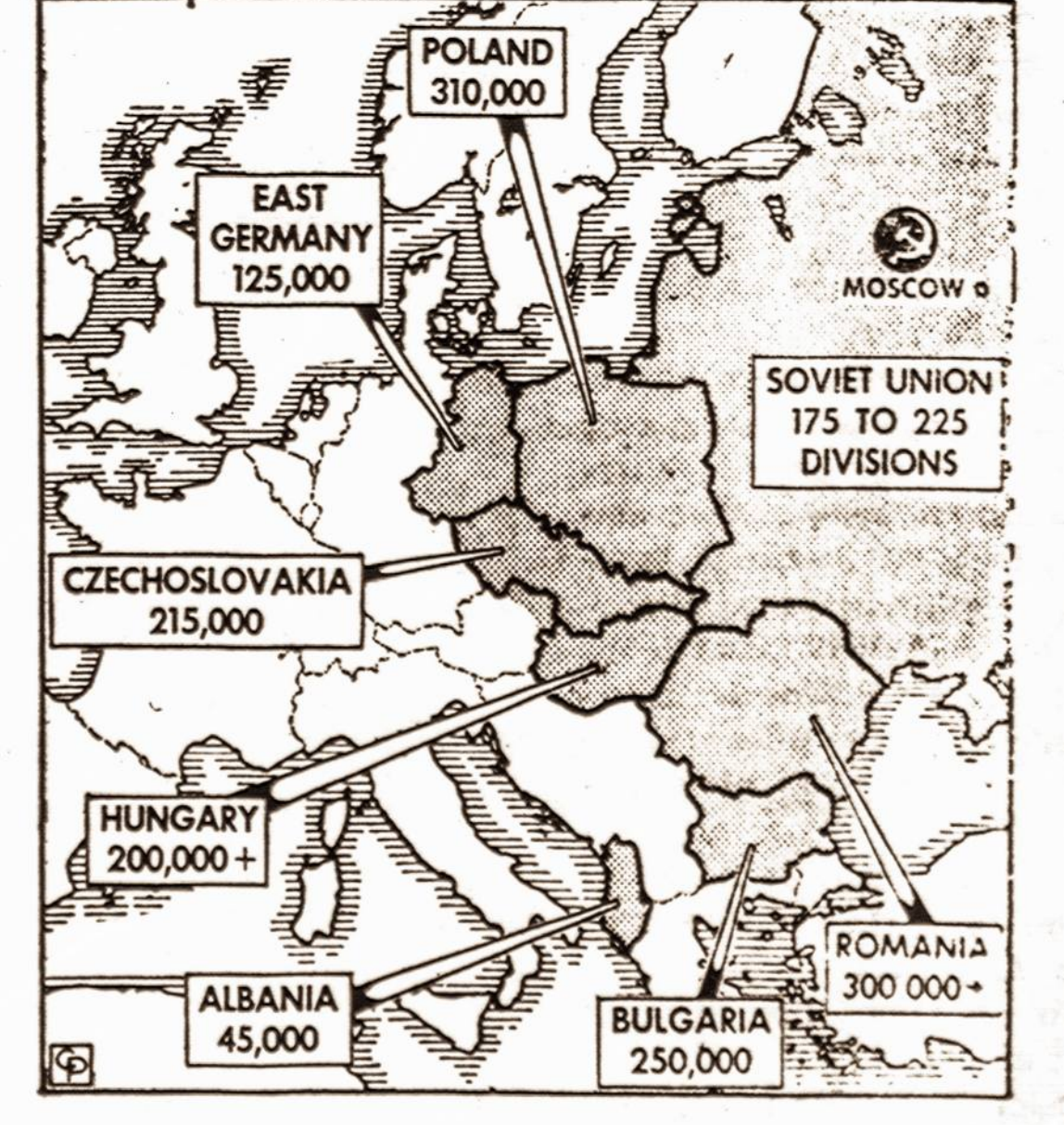
ROCKEFELLERIENE SENIENŲ BIZNYJE

Bobo Rockefellerienė buvo milijonieriaus žmona, praėitą savaitę įsigijo dalį Barbi Antique Company, Empire State name, New Yorke.

Bobo su sūnum Winthrop perėitą šeštadienį, biznio reikalais lėvyko į Europą.

New South Wales, Australijoje, jau kuris laikas siaučia potvyniai. Iki šiol žuvo 70 žmonių ir apie 40,000 nukentėjo. Potvynis apėmė apie 30,000 ketvirtinių mylių dirbamos žemės plotą.

Nacionalistinė Kinijos valdžia pagerbė 720 partizanų, žuvusių kovoje su komunistais, praėitą mėnesį užėmusiais Yikang salėję.



Visi Sovietų satelitai, kaip šiame žemėlapyje parodoma, turi daugiau kariuomenės, negu antrojo pasaulinio karo taikos sutartis jiems leidžia. Kitais žodžiais, Sovietų satelitai yra paneigę tos sutarties nuostatus.

VASARIO 16 WASHINGTONĖ

WASHINGTON, D. C. — Vasario 13 d. Amerikos Lietuvių Dr-jos suruošame Lietuvos nepriklausomybės minėjime suėjo nemažai žmonių. Iškilmingos pamaldos St. Matthew's katedroje prasidėjo 10 val. ryte. Nuosirdų pamokslą Lietuvos reikalu pasakė Mons. J. K. Cartwright, jau etelę metų prisidėdamas prie Vasario 16-tos minėjimo. Trišpalvė, garsiai sugrotas vargonais Lietuvos Himnas, iškilminga nuotaika lietuvių veiduose, visa tai lyg darė įspūdzio, kad esi kažkur Lietuvoje...

Tos pačios dienos popietį lietuviai pradėjo rinktis gražion Catholic Daughters of America Club House salėn. Atėjo ne vien lietuviai, matėsi daug ir kitų tautybių — visi lietuvių prieteliai. Pradedama programa. Tradicinę maldą skaitė kun. Jonas Znotinas. Maldos žodžiai patriotingi ir jausmingi. Tylos minute pagerbiami žuvusieji dėl Lietuvos Nepriklausomybės. Minėjimo įžangos žodį tarė lietuviškai, paskui angliskai peskaito Amerikos Lietuvių Dr-jos pirmininkas Balys Paramskas. Joseph Zemites, kaip programos vedėjas. Baigdamas savo kalbą, jis išvardija garbingus svečius. Taip pat pagerbia lietuvius: pirmąjį Lietuvos savanorį kūrėją Kazį Skirpą, visuo menininką dr. Juozą Pajaujį, Jadvygą Tubelienę, Mariją Smetonaitę-Valušienę. Lietuvos ministeris Povilas Zadeklis sveikina susirinkusius trumpu žodžiu. Ministerio ilgesnė kalbą angliskai paskaito Pasuntinybės patarėjas Juozas Kajeckas.

Ministeris Arnolds Spekke sveikinimo žodį tarė Latvijos vardu. Iškilminge dalyvavo taip pat Anatolius Dinbergs, Latvijos Pasuntinybės sekretorius su ponu. Svarbiausias kalbėtojas iš amerikiečių buvo Michael A. Feighan, kongresmonas iš O. Nuosirdi kalba, ginanti Lietuvos reikalus, buvo visų sutiktą dideliu malonumu. Teko sužinoti, kad šis kongresmonas jau ilgą laiką domisi Lietuvos byla. Trumpą kalbą pasakė ir Edward M. O'Connor, žinomas politikas. Abu jie pasizadėjo visokeriopai ginti Lietuvos Nepriklausomybės reikalą.

Dar kartą Juozas Kajeckas lietuviškai pasakė turiningą ir jausmingą kalbą dienos tema. Visus vienybėn kviesdamas, kalbėjo kapt. dr. John Bachulus, buvęs Amerikos Lietuvių Dr-jos prezidentas. Buv. Lietuvos Operos solistė Barbora Darlys sudainavo kelias lietuviškas liaudies dainas. Jos paaikškinimai anglų kalba pažadino lietuviškai nemokančius. Jai atkompanavo p-lė Eva Debecka.

Iškilmingoji programos dalis buvo baigta Lietuvos Himnu. Abu himnu skambino pianu p-lė Genevieve Petcavage. Dr. V. Dambava, kaip Voice of America atstovas, rūpestingai registravo programą. Vėliau buvo užkandžiai ir punšas. Salėje kabojo stilingas Vytiš, pagamintas dail. Jono Aleksandravičiaus. Jis taip pat paaukojo dr-jai gražiai tautiškai papuoštą svečių knygą. Šventės ruošimo komitete dirbo: Louise Eurkoo, Mary Semel, Mary Zementauskas, Bronė Tautvilenė, J. Liesytė, Henry Gallūnas, J. Zemites, E. Kuprėnas, Stasys Zadeklis, J. J. Gabrielėvičius ir Genevieve Petcavage. B. P.-kas

Balfo skyriaus veikla

BALTIMORE, MD. — BALF 64 sk. metinis susirinkimas įvyko vasario 20 d. Susirinkimui paprašius, valdyba pasiūlyta ta pati: pirmininkas Elena Armonienė, vicepirm. adv. Nadas Rastenis, išdėtininkas Konstantas Matulianskas, finansų sekret. Bronė Budrėkaitė, sekretorius Jonas Laukaitis. 1954 m. laikotarpyje pasiūlyta aukų į centrai 1,200 dol. Numatyti artimiausieji darbai: 1) pavasarinė pinigų rinkilava lankantis į namus balandžio mėn. 15 — 30 d. d., 2) rūbų rinkilava sušėnant rūbus Lietuvių Svetainėn balandžio 15 d. — gegužės 15 d., 3) pasilinksminimas balandžio 6 d. Susirinkime dalyvavo 13 asmenų. M. Šimkus

VASARIO 16 MINĖJIMAS WASHINGTONO VALST.

Seattle, Wash. — Vasario 22 d. Lietuvos Kun. Gedimino Draugija surengė Vasario 16 minėjimą. Parengimą atidarė draugijos pirmininkas p. Miknilius. Buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Turiningas kalbas pasakė A. Sakauskas ir Siskinas. Po to choras pulkiai sudainavo keletą liaudies dainelių. Chorui vadovavo M. Šušelis. Beje, ši chorą suorganizavo broliai Siskinal. Labai gražiai padainavo "Ant kalno karkiai siūbavo" keturių metų mergytė Carol Jean Luft. Minėjime dalyvavo beveik visos vietos lietuvių kalamija. K. Z.

BOSTONO RADJO ŽINIOS

Seniausios lietuviškos radijo programos Naujoje Anglijoje, vadovaujant Steponui ir Valentini Minkams, rengia savo 21 m. sukakties minėjimą, kovo 13 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Klubo auditorijoje, 3 val. po pietų. Ta proga rengiamas įdomus "talentų popietis". Teisėjais šie met bus Stasys Mockus, Kazys Mockus, mokytoja Alice Plevokaitė, p. T. Tattan ir Justinas Valcailtis. Trys išrinktieji talentai bus apdovanoti vertingomis dovanomis. Jau yra nemažai užsiregistravusių talentų. Dar nepervėlyti kitiems registruotis. Kviesdami talentai iš visos Naujosios Anglijos. Po programos, bus linksmas "šurum-burum". Pelnas skiriamas radijo programų palaikymui. Įžanga 1 dol. Steponas ir Valentina Minkai



Siomis dienomis Glen Burnie, Md. įvyko nelaimė: dviejų metų berniukas, bežaisdamas, įkrito į seną šulinį, kur jį užgruvo žemė. Kad vaikas neužtrokštų, į šulinį buvo nuleistas colio storumo laidas (strėlė) su deguoniu. Po trijų valandų, darbo berniukas buvo išgelbėtas.

BALTIMORĖS LIETUVIŲ NAUJIENOS

BALTIMORE, MD. — Vasario 17 d. ryte užsidedę nedidelis 3 aukštų pastatas E. Baltimore St. Gesinart užgnį 20 ugniagesių buvo sužeista ir 6 žuvo. Sako, pastatą padegė New Yorko "specialistai", kurių vienas pagautas.

SUDEGĖ BANYČIA

W. Lombard St. štovėjo akmeninė metodistų bažnyčia. Sako, ji kainavusi pastatyti 75,000 dol. Vargonai 20,000 dol. Sprogus allejaus tankai, užsidedę. Ugniagesiai manė, kad gaisras gali išsipišti, tad varė žmones iš namų ir net iš lietuvių salės. Vienas ugniagesys sužeistas ir greta namas apdegintas liko.

UZ SAVO ŽMOGŲ

Vasario 16 d. Amalgameitų unijos 218 lietuvių skyrius, apsvarstęs savo reikalus, neparmiršo ir lietuviškos politikos, t. y., kad reikia balsuoti už savo žmogų, kandidatuojanti miesto mero vietai W. F. Laukaitį. Unijos delegatas Vincas Luiza paragino narius nutarti balsuoti. Skyrius vienbalsiai nutarė balsuoti už W. F. Laukaitį.

APLEIDO MUS

Vasario 14 d. mirė Jonas Rekus apie 3 metus sirgęs. Paliko žmoną Oną, brolienę Oną jos tėmą. Kiles iš Aukštosios Panemūnės. Palaidotas iš Sv. Alfonso liet. parapijos bažnyčios į Holy Redeemer kapines

MANO PASATABA

Vienybėje vasario 18 d. pasterbėjau korespondencija, Morkaus Simkaus parašyta ir nusidžiaugiau nauju spaudos darbininku. Manau, sau: Dabar jau antras darbuotojas iš naujai atvykusiųjų. Jau ne šiandien rašo A. Česonis, o dabar rašys M. Šimkus.

BŪTŲ NAUDINGA KIEKVIEŲ LIETUVIŲ KOLONIJŲ SUDARYTI Korespondentų ratelį. Tada lietuviams noriai skaitytų savo spaudą. Nekartą žmonės pasako: ką čia skaitysi, kad nieko iš mūsų miesto nėra.

Ant. Kurelaitis

A. O. SALNA ADVOKATŲ SAJUNGOS TARNYBOJE

Boston, Mass. — Adv. A. O. Salna išrinktas nariu advokatu sąjungos tarybos. Metinia-me susirinkime Bar Association for the County of Middlesex, Massachusetts valstybėje, kuris įvyko Boston Bar Association patalpose, adv. Salna iš 10 kandidatų į penkias vietas taryboje buvo ketvirtas. Už mūsų tautietį gavo daugiau balsų tikta aukštesnio teismo raištininkas, gubernatoriaus tarybos narys ir vienas teisėjas. A. E. L.

Aukos Vienybė

- Spaustuvės mašinoms pagerinti, gauta šios aukos:
- A. Mašinauskas 5.00
 - Kearny, N. J.
 - Justinas Kačkus 5.00
 - Hartford, Conn.
 - Jurgis Dunauskas 4.00
 - Union City, Conn.
 - V. Koppas 3.00
 - Brooklyn, N. Y.
 - S. Jankauskas 3.00
 - Brooklyn, N. Y.
 - B. Gerulskis 3.00
 - Brooklyn, N. Y.
 - Inž. K. Krullikas 3.00
 - Brooklyn, N. Y.
 - J. Pezikas 2.00
 - Brooklyn, N. Y.
 - M. Juozaitis 2.00
 - Pittston, Pa.
 - Irena Markutė 2.00
 - Elizabeth, N. J.
 - K. Ramanauskas 2.00
 - Chicago, Ill.
 - Loretta Laurinaitis 2.00
 - Sunderland, Mass.
 - M. Zilinskas 2.00
 - E. Northport, N. Y.
 - A. Juozaitis 2.00
 - Cleveland, Ohio.
 - J. Bieliauskas 2.00
 - Worcester, Mass.
 - Pr. Stanionis 2.00
 - Detroit, Mich.
 - A. Liorientaitė 2.00
 - Highland Park, Ill.
 - J. Daniliauskas 2.00
 - Stanford, Conn.
 - Ch. Podzius 2.00
 - Brooklyn, N. Y.
 - Mrs. L. Flore 2.00
 - Ozone Park, N. Y.
 - Frank Just 2.00
 - Bronx, N. Y.
 - A. Glinskienė 2.00
 - Union City, Conn.
 - J. Matiuikas 2.00
 - New York, N. Y.
 - J. Strunevičius 2.00
 - Brooklyn, N. Y.
 - D. Vizbara 2.00
 - Brooklyn, N. Y.
 - S. Šiaučulis 2.00
 - Maspeth, N. Y.
 - A. Rickus 2.00
 - Rego Park, N. Y.
 - J. Anscoot 2.00
 - San Mateo, Cal.
 - T. Cirkelis 2.00
 - Woodhaven, N. Y.
 - J. Lietuvninkas 2.00
 - Baltimore, Md.
 - P. Narvydas 2.00
 - Brooklyn, N. Y.
 - J. Kvarčinus 2.00
 - Brooklyn, N. Y.
 - A. Valinčius 2.00
 - New Britain, Conn.
 - V. Vasikauskas 2.00
 - Richmond, N. Y.
 - M. Dumblys 1.00
 - Great Neck, L. I.

Aukotojams nuosirdus ačiū. (Bus daugiau)

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

A. Kamenjarin
Real Estate
Isteigta 1914 m.



Paskolos — Nuoma — Apdrauda Saffy Deposit Boxes Lietuviams žinoma įstaiga 3042 WENTWORTH AVE. CHICAGO 16, ILL. Tel. CALumet 5 4663

Tel. 6684
CHEPEN'S CHARKOAL GALLEY
EDWARD S. CHEPENS, sav.
Puikiausias maistas gaminamas jums matant ant medžių anglies žarijų. Įvairūs gėrimai. Gražiausias restoranas West Palm Beach. Lietuvis savininkas.
701 South Dixie Hwy. (U. S. No. 1) West Palm Beach, Fla

KAKLONAS
Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESTNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Tel. LOCust 2-9229
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

Tel. 2-8819
EMPIRE BAR AND GRILL
PUKIAUSIAS RESTORANAS IR BARAS
Miami centre. — Lietuvis savininkas.
MUZIKA. — GĖRIMAI — GERA NUOTAIKA
101 N. E. FIRST AVE., MIAMI, FLORIDA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSN.
OF KEARNY, NEW JERSEY
24 Davis Avenue Kearny, N. J.
Telefonas KE 2-7260
IŠTEIGTA 1924 M.

DRAUGIJA ATLIEKA ŠIUOS PATARNAVIMUS:
1. Prima taupymo (indėlius)
2. Duoda pirmų morgiečių paskolas namams įsigyti
3. Keičia čekius
4. Prima gazo bei elektros bilas (sąskaitas)
Už indėlius moka dividendą 2.5% metams.
Dividendas išmokamas dukart per metus.
Kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki \$10,000 00 Federal Savings and Loan Insurance Corporation
DRAUGIJA YRA NARYS FEDERAL HOME LOAN BANK OF NEW YORK.
Si lietuvių draugija per savo 30 metų gyvavimą yra įsigijusi visuomenės pasitikėjimą.
DRAUGIJOS AKTYVAS \$916,000.00
JULIUS PAKNIS Prezidentas
ANDREW SALVEST Viceprezidentas
PETRAS W. VELEVAS Reikalų Vedėjas
JUOZAS M. BELZA Kasininkas

JUCUS SISTERS RESTAURANT
Stasys Jucus, Vedėjas (Lakūno Dariaus brolis)
Atdara visą naktį.
1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.
(47th St. ir Ashland Ave.)
Lafayette 3-9670

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA
Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
PO 5-4110

Tel. UN 62 237
NORMANDIE ISLE APARTMENTS
Įvairaus didumo butai. Dviem ir keturiems asmenim. Savaitėi, sezonui ir visiems metams kviesdami savi žmonės, lietuviai.
ALBERTAS J. NAVICKAS, sav.
1150 71 ST. MIAMI BEACH, FLORIDA.

Kalėdų dovanos sau ir draugams
VADOVAS Į SVEIKATĄ
Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga
BŪKITE SVEIKI
kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbieji sveikatos išlaikymo dėsni: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.
Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su persiuntimu. Tuojau užsisakykite. Antra laida iliustruota daugeliu atvaizdų.
Užsakymus sluskite knygos autoriui:
DR. S. BIEŽIS,
3241 W. 66th Place, Chicago 29, Ill.
Telefonas: REmpublic 7-7888

LENGVA GERTI, SUNKU PAGIRIOTI...

Ką medicinos mokslas sako apie pagirias. — Vaistai prieš pagirias tada bus kai pagaliau žmonės išmoks protingai gerti. — Šeši nurodymai, ką galima daryti prieš pagirias.

Šiais laikais nedaug tėra abstinentių, asmenų negeriančių alkoholinių gėrimų. Tačiau "gera gerti, bet sunku pagirti". Ypač tiems asmenims, kurie geria per metus tik keletą kartų, švenčių ar kitų ypatingų progų metu. Atrodo, kad asmenims, retkarčiais ar dažniau išgeriantiems, bus įdomu žinoti, kaip medicina žiūri į pagirias. Šiuo klausimu pateikiamas med. dr. Wolfgang Kuhn straipsnis.

Pagirios yra kiekvieno didesnio išgerimo nemalonūs padarai. Daugiausia skundžiasi naujokai ir pasizada niekuomet daugiau negerti nė lašo alkoholio.

Firm visa ko reikia pasakyti, kad medicina nežino jokios tikros priemonės prieš pagirias, nors gali suteikti labai naudingų patarimų. Asmuo su rades tikras, visuotinės priemonės prieš pagirias, iš karto taptų vienu turtingiausių pasaulio žmonių. Deja, pagiriomis ir paprasta sloga iki šiol daugiau domėjosi juokų žurnalai, o ne medicina, todėl apie šias dvi žmones kankinančias blygibes dar nesenoje praeityje medicina nedaug ko tegalėjo pasakyti.

PRASTOS DIENOS

Amerikiečiai pasižymi labai gyvenimišku biznio jausmu, be to, jie tiesiog įsimylėję statistikas. Supratus, kad dėl pagirių prarandama labai daug darbo dienų, įprastu amerikiečiams didžiuliu pasidomėjimu ir vadovaujančių pramonės koncernų parama, prie žinomo Yales universiteto įsteigtas specialus "Center of Alcohol Studies". Tuo tarpu kitos Amerikos valstybės pasėk šiuo pavyzdžiu, tokiu būdu alkoholio ir jo pasekmių studijos labai pažengė pirmyn. Pramonės domėjimasis suprantamas, nes dėl "pirmadienio plautių uždegimo" kasmet Amerikoje prarandama 60 milijonų darbo dienų, taigi pusantrą karto daugiau negu dėl visų nelaimingų atsitikimų žmonėse ir tris kartus daugiau negu dėl visų streikų, įvykusių metų bėgyje. Čia neįsiskaitomas netiesioginis nuostolis, nes pagiriojas darbininkas geriausiai atveju atliks tik pusę normalaus darbo, o kartais padaro ir žalos.

PAGIRIOS PADARO ALKOHOLIKĄ!

Nors tai ir keistai skamba, bet pagirios yra viena svarbiausių choro "šė" alkoholio priežasčių. Atrodytų, kad asmuo pažinęs kitos dienos kancias, turėtų būti nuo alkoholio pagydytas. Kaip tik tai netinka tiems asmenims, kurie įsiskandami paguodos nuo prislėgtos nuotaikos ir sunkumų, iš karto tampa alkoholio aistros aukomis. Bėgalė žmonių jau tapo įpročio girtuokliais, padarę lemtingą išradimą, kad niekas kitas, o tik geras gurgžnyš naujo alkoholio greičiausiai gali išgelbėti nuo kūno ir dvasios pagirių.

Nos ir buvo pasakyta, kad dar nėra jokių priemonių prieš pagirias, tai turi reikšti, kad dar nėra tablečių ar lašų prieš jas. Būt yra kita priemonė: ji yra ne pilnulišė, o inteligencijoje (supratimo galioje). Kartą Yalės tyrinėjimo instituto bendradarbiš taip išsireiškęs: "Vaistai prieš pagirias bus, kai žmonės išmoks protingai gerti."

Norėdami išvengti bent didžiausių pagirių nemalonumų, turime šiek tiek susipažinti su tuo, ką kūnas daro su alkoholiu ir ką alkoholis daro su kūnu.

VIENA PORCIJA Į VALANDĄ

Etlio alkoholis chemine sudėtimi labai artimas mūsų svarbiausios maisto medžiagoms, cukrui, baltymams ir riebalams. Tačiau kūnas ji greičiau suima ir paverčia šiluma ir energija, negu maisto medžiagas. Jo patekimas į kraujotaką nepriklauso nuo virškinimo eigos, nes įvyksta tiesiai per skilvio sienelės. Atrodo, tartum ji būtų galima laikyti idealiu energijos šaltiniu. Bet jo lemiamą žala yra ta, kad jame nėra mums būtinių reikalingų vitaminų ir mineralų. Svarbiausias kūno organas, sunaudojęs alkoholį, yra jėgnos. Tačiau alkoholio kiekis, kurį jėgnos tam tikru laiku gali sunaudoti visuomet yra vienodo dydžio. Aišku, atsižvelgiant į kūno svorį, esama tam tikrų svyravimų, nes 110 svarų sveriančios mergaitės palyginti mažų jėgnų pajėgumas negali lenktyliauti su didesnio, stipresnio vyro jėgnomis. Kas ten bebūtų, nustatytas, kad asmens, sveriančio nuo 165 iki 176 svarų, jėgnos per valandą gali pakeisti alkoholio 7-8 gramus. (1/4 uncijos) į šilumą ir kitas energijos formas.

Tai yra maždaug tiek alkoholio, kiek jo būna įprastoje degtinės ar vyno porcijoje. Visas avalandos metu išgertas viršaus alkoholis skrieja kraujyje, kol jėgnos sudegins savo dczę. Kaip tik šis antras ir galbūt trečias stiklas, išgertas per trumpą laiką, suteikia mums pagėdaujamą "kick" — stiprų, jaudinantį įspūdį. Joks kūno organas nėra taip greitai aprūpinamas šviežiu — šiuo atveju alkoholiu — krauju, kaip labai maisto reikalaujanti smegenys, ir į jokią kūno ląstelę grupę alkoholis taip betarpiškai neveikia, kaip į centrinę nervų sistemą.

NĖRA IPRAITIMO Į ALKOHOLĮ

Daugumos pagirių reiškinį pati svarbiausia priežastis yra tame skirtume tarp alkoholio kiekio, kuriuos jėgnos gali sunaudoti per valandą ir tų kiekių, kuriuos per greitai ir neatsargiai išgeriame. Čia joks įgudimas nepažės. Užkietėjusio gėrėjo jėgnos nepajėgia sudeginti alkoholio nors vieną gramą ir vienuolika sekunde greičiau, kaip 14 metų vaikinio jėgnos. Tačiau, alkoholiškai ilgainiui įsigyta iki šiol dar visai neišaiškinta tolerancija, (pakantą) pakelti tokių svaiginančių nuodų kiekius, kurie naujoką trumpiausiu laiku užmuštų. Visa tai, kas nespecialistui atrodo lyg įpratimas į alkoholį, tėra tikta pasigėrimo ženklų valdymas sąmoningai įgytas rutinos elgesys.

PAGIRIŲ GALVOS SKAUSMAI BŪNA DĖL JĖGNŲ

Jėgnos, užimtos suimto alkoholio sunaudojimu, negali sukrauti gilko geną (jėgnų krakmolą), iš kurio kūnas vėliau turi paimti reikalingas atšargas ląstelėms maitinti. Be to, alkoholis kai kuriuo dar iš dalies neišaiškintu atžvilgiu trukdo jėgnų ląstelių veiklai, kuria šalinama degimo produktai, taip vadinami medžiagų apykaitos nuodai. Tikras dalykas, kad pagirių galvos skausmų svarbiausia priežastis — klaidingai galvojama, kad dėl išgerto alkoholio susierzina skilvio gleivinė plėvelė. Skilvio sienelėms visvien, ar jos apipliamos lengvu vynu ar stipria degtine. Bandymais įrodyta, kad visi skilvio pagirių simptomai būna ir tada, kai alkoholis tiesiog išsivirškos



Kino artistai, Julie Adams ir Ray Danton, jaučiasi laimingi po santuokos, kuri įvyko Santa Barbara, Cal.

ties yra šie susitelkę nuodai, kuriuos jėgnos per girtuokliavimo naktį negalėjo pašalinti.

Taigi sunkios galvos kaltininkas tiesioginai nėra alkoholis, bet dėl jo įvykęs jėgnų užblokavimas. Be to, galva skauda dėl visos eilės pašalinių gaminių, kurie randami visuose alkoholiniuose gėrimuose. Tarp šių maždaug 200 dar mažai ištirtų medžiagų, yra ir tokios medžiagos, kurios suteikia aromatą senam geram vynu arba konjakui, bet prastuose gerimuose yra tužiniai pašalinių gaminių, dėl kurių kita rytą jauties lyg apnuodytas.

"GAISRAS", KURIO VANDUO NEUŽGESINA

Kaip žinoma, pagiriomis troškulis kankina žmogų. Tai taip aiškina: žmogaus kūną sudarančių 70% vandens du trečdaliai nuolat būna ląstelėse, o likęs trečdalis krauju ar limfa (iš kraujo atsiradęs bespalvis skystis) skrieja kūne. Alkoholis šį santykį laikinai taip pakeičia, kad atsiranda daugiau laisvai cirkuliuojančio vandens kiekio, o ląstelėse sumažėjus pastoviam vandens kiekiui, atsiranda troškulis. Taip pat, jei pagiriomis geriama daug vandens arba arbatos, nieko neatstiekiama, nes ląstelės dar nėra pasirušusios šį vandenį vėl suimti. Priešingai, toks beprasmiš gėrimas tik padidina pagirias, nes iš kūno išplaunama būtinos mineralinės druskos

"APŠVAIGINTAS" SKILVIS

Klaidingai galvojama, kad dėl išgerto alkoholio susierzina skilvio gleivinė plėvelė. Skilvio sienelėms visvien, ar jos apipliamos lengvu vynu ar stipria degtine. Bandymais įrodyta, kad visi skilvio pagirių simptomai būna ir tada, kai alkoholis tiesiog išsivirškos

čiamas į kraujotaką. Visos žinomos reakcijos įvyksta per centrinę nervų sistemą ir visada ta pačia eilės tvarka: iš pradžių padidėjusi veikla, vėliau vis didėjantis silpnėjimas ir pagaliau bet kokios skilvio veiklos sustojimas, kol skilvio galas užsidaro. To rezultate sekančią dieną įsiskandama aštrių valgių, kuriuos bandoma pašalinti skilvi, su kuriuo anksčiau taip pat žiauriai buvo elgtasi, naujai veikti.

Suglebimo ir sąnarių drebinimo tiesioginis kaltininkas nėra alkoholis. Vis daugiau geriant ir mažėjant savikontrolei, nenormaliai išsivokojamos jėgos beprasmis kūno veikla. Be to, alkoholiui praplatinusi kūno išorinių kraujo indų, kūnas netenka žymaus kalorijų kiekio, kuris išsivokojamas kūno šilumos pavidalu. Kaip tik psichomatinė medicina nušviečia tokių faktorių vertę. Be abejonės, jėgų veikimas, aštrių slautėjimas, dėl alkoholio nuslopintas maisto ir miego reikalavimas, sąžinės priekaištai, visos tas sudėtingos susipynęs tinkle turi įtakos į pagirias.

Šia kryptimi stropiai dirbama Yalės universitete. Ten buvo atliktas toks bandymas. Tokios pat rūšies ir tokio pat kiekio buvo padalintas į dvi

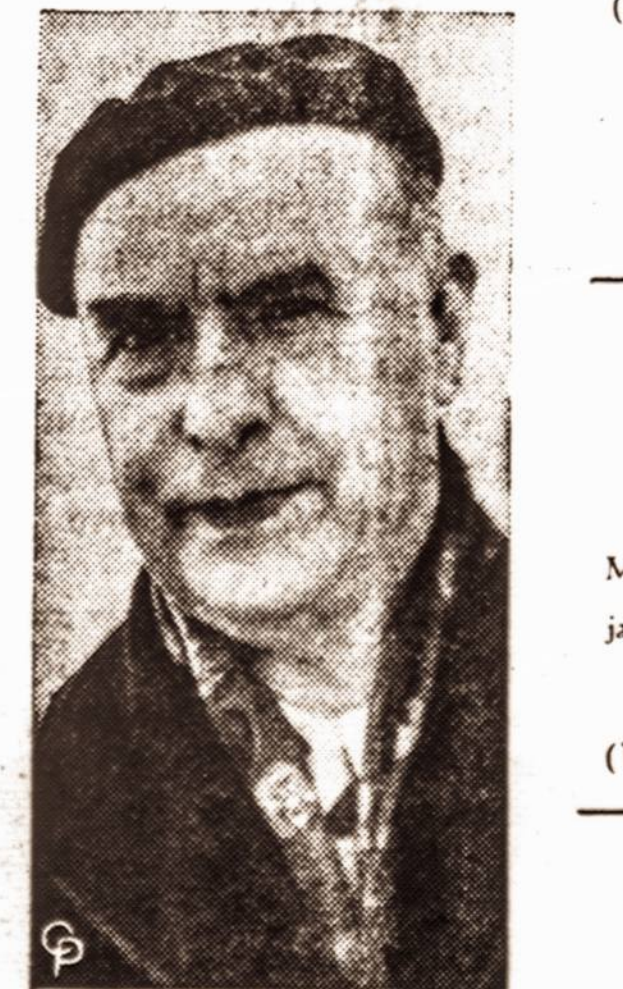
Palmių uogos

Džiuvintos palmių uogos yra naudingos tiems asmenims, kurie turi įsienėjusį šaltį galvoje, kencia sunkumus alsavimo kanaluose — nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmių uogos yra labai maistingos ir, be to, stiprina nusilpusius lyties organus. Palmių uogos yra viso kūno galvintojos ir stiprintojos. Šių uogų svaras: \$2.00. Siunčiant apdėtu mokėsiu (S. O. D.), \$2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

FLAMINGO TOURIST COTTAGES
Adomas Noreika, sav.
Maženi ir dideni namukai išnuomjami kiekvieno metų laiku. Arti jūros
13825 Biscayne Boulevard,
(U. S. Nr. 1) Miami, Florida

THE VICTORY BAR
GĖRIMAI, UZKANDŽIAI
John Davis—Dovidaitis sav.
Buvs Brooklyn bizniarius, kvietia tautiečius atsilankyti.
3530 NO. MIAMI AVENUE,
MIAMI, FLORIDA
Tel. 82-9222



Dr. Otto Strasser, buvęs žymus Hitlerio nacių partijos narys, kuris vėliau, susipykęs su fireriu, išvyko į Kanadą ir išgyveno 22 metus. Dabar jis per Londoną grįžo į Vokietiją.

AR ŽINOTE, KAD —

Jūsų laikraštis gali normaliai eiti tik tada, kai laiku užsimokėsite savo prenumeratą.

nes —

- a) popierio skolon niekas neduoda,
- b) darbainkas be atlyginimo nedirba ir
- c) paštas dykai laikraščio nesiunčia,

todėl,

neatidėliodami siųskite savo prenumeratą ir patarkite kiekvienam tai padaryti.

Be to —

tapkite laikraščio geradariu—rėmėju, prie prenumeratos pridėdamas doler—kitą laikraščio patobulinimui

Nelaukite rytdienos,

bet šandien pat imkite voką ir pasiųskite žemiau pridėta atkarpą su pinigais.

VIENYBĖS kaina metams

Jungtinėse Valstybėse	\$5.00
Kanadoje ir kitur	\$6.00

VIENYBĖ

412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Siunčiu savo prenumeratą \$

Už naują skaitytoją \$

Laikraščio parėmimui \$

Viso

Mano vardas

Adresas

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS, RESTORANAS

SALĖ vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.



Vyt. BELECKAS

savininkas

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

(Nukelta į 7-tą psl.)

GR. 3-9865

GLENN'S RESTAURANT CABARET-BAR

CABARET — BAR
CH. GLENN, Sav.

Cigonų muzika — dainos — baletas. Kas naktį šokiai su cigonų europišku orkestru iki 3 val. ryto.
GERIAUSI VALGIAI — ŽEMOS KAINOS
219 2nd Ave. (cor. 14th St. New York City

Tel. Virginia 9-3112

PARK FLORIST

Matthew Mažeika

Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.

8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alvina Buividai

Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausias rūšies maistas, įvaliausi gėrimai.

DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR SOKIAI
Vakarais muzika prie baro.

80 ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS

SALĖ ŠEIMYNYNĖMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

The times that try men's souls

SELDOM since Valley Forge have calmness and strength been more essential to America than in today's world. We can look to George Washington's life for an example of reason and patience, and to the freedom his victories brought us for the benefits of strength.

The patience we must learn. The strength we can provide simply by keeping our own homes strong and secure. And one good way is by investing in U. S. Savings Bonds. For the strength of America is the strength of its individual homes joined together.

Invest in Savings Bonds regularly where you bank or through the Payroll Savings Plan where you work. They're the finest investment you can possibly make in your own future and in the future of your country.

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Published 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 4-0882

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
SA per year \$5.00
CANADA and other countries \$6.00
Advertising Rates on Application

Mokesčių mažinimas

Atstovų Rūmų nutarimas, nuo 1956 m. sausio 1 d. sumažinti federalinius mokesčius 20 dol. a. meniu, susilaukė plačių komentarų. Vieniem rūpinigais sutaupti, o kiti abejoja, ar būtų protinga šiais laikais net galvoti apie bet kokį valstybės saugumo silpninimą. Senatas ir vyriausybė norėtų reikalą atidėti iki tarptautinė padėtis bent kiek pagerės. Šiuo klausimu Senatas turi tris pasiūlymus: sumažinti mokesčius 10 dol. asmeniui nuo 1956 m., 5 dol. asmeniui nuo 1957 m. sausio 1 d. ir 5 dol. asmeniui nuo 1958 m. sausio 1 d.

Aplamai, šis mokesčių mažinimo reikalas, nors ir labai svarbus, eiliniams piliečiams, jis nebus taip lengvai ir tuojau išspręstas. Šiaip ar taip, šalyje, kur bilijonai dolerių išleidžiami administracijos ir, žinoma, saugumo reikalams, vienu rankos mostelėjimu to nepakeisi.

Reikia manyti, kad dar šiais ir net kitais metais Amerikos gyventojams teks nešti tą nemaloniją, bet gal būt išvengiamą naštą.

Norėtų tartis

Raudonoji Kinija norėtų tartis su Jungtinėmis Valstybėmis ir aplinkiniams keliais kviečia Amerikos delegaciją atvažiuoti. Bet... čia pat statoma sąlyga, kad tie pasitarimai būtų neoficialūs. Manoma, kad tai daroma su Rusijos komunistų patarimu. Du svarbūs klausimai liečia Jungtines Valstybes ir Kiniją, tai — kalinamų Kinijoje Amerikos lakūnų išlaisvinimas ir Formoza. Tačiau, kaip šiuo metu atrodo, Amerikos vyriausybė tai laiko kinų mėginimu nukreipti pasaulio dėmesį nuo fakto, kad Kinijos komunistai neteisėtai laiko nelaisvėje Jungtinių Valstybių lakūnus, paimtus Korėjos karo metu.

KAS KLIUDO SUSIVIENYTI LIETUVOS VADAVIMO DARBE?

Ar galima bus Lietuvą išlaisvinti be karo? — Darbų ir uždavinių Lietuvos laisvės darbe yra daug. — Fantastinis Karvelio sumanymas... — Ši diškui buvo suruoštas "linčo teismas"! — Koks turėtų būti centrinis politinis organas Lietuvos laisvės darbui užienyje.

(Pasikalbėjimas su Lietuvių Rezistencinės Santarvės V. Komiteto vicepirm. S. Zymantu)

VYT. ARČNAS Vienybės korespondentas Europoje

Vienybės korespondentas Vyt. Arčnas šiomis dienomis Paryžiuje buvo susitikęs prof. S. Zymantą, grįžtant iš Romos, kur jis atstovavo Liberalų Egzilių Komitetą Liberalų Internacinalo Vyk. Komiteto posėdyje ir ta proga turėjo su juo pasikalbėjimą aktualiais klausimais.

S. Zymantas, Vilniaus Universiteto docentas ir Teisės Fakulteto dekanas, Baltijos Universiteto Hamburge profesorius, nuo pat pirmųjų Lietuvos okupacijos dienų 1940 metais išjungęs į pogrindį, buvo LLKS Vilniaus štabo vadu. Aktyviai reikėsi pogrindžio spaudoje, gi 1943-44 metais Vyriausiojo Lietuvių Komiteto ir vėliau Vliko pavestas tarėsi su latvių ir lenkų pogrindžio vadovybių nariais. 1944 metais apleidė Lietuvą, gavęs misiją suorganizuoti Vliko Užsienio Delegatūrą. Vėliau, Vliką atgaivinus užsieny, buvo jo nariu. 1946 metais Lietuvoje visoms pogrindžio organizacijoms susijungus ir sukūrus krašte vyr. politinę vadovybę — VLAK, S. Zymantas buvo paskirtas VLAK Užsienio Delegatūros nariu.

Šiuo metu S. Zymantas taip pat aktyviai tebedirba Lietuvos laisvės kovos ir visuomeniniame darbe. Jis yra Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos Centro Valdybos vicepirmininkas, Lietuvių Rezistencinės Santarvės V. Komiteto vicepirmininkas, Egzilių Liberalų Komiteto sekretorius ir Liberalų Internacinalo Vyk. Komiteto narys.

Girdėjau, kad Romoj dalyva nistų užmačias, bus priversti pradėti karą?

— Trečiasis pasaulinis karas jau vyksta šiandien. Ar vakarai, kurie šiandien yra tik defenzivoje, bus pasirušę per eiti į aktyvią ofenzivą, iš dalies priklauso nuo pačių sovietų agresijos tempo ir stiprumo. Antra vertus, tai reikalauja aiškaus vakarų apsisprendimo, ryžtingumo ir aiškios politinės linijos. To, deja, iki šiam laikui nebuvo matoma.

Ar yra įmanoma sovietų pavergtas tautas, jų tarpe ir Lietuvą, išlaisvinti be karo?

— Tas irgi priklauso nuo aiškaus vakarų apsisprendimo, aiškios ir tvirtai vykdomos politikos.

Jei negalima remtis karu, kokie kiti gali būti Lietuvos išlaisvinimo faktoriai?

— Geruoju Sovietų Sąjungai ir Rusijai Pabaltijo neatsižadės. Tuo būdu Lietuvos išlaisvinimo faktoriais tegali būti arba karas, arba visuotinė Sovietų santarvos dezintegracija. Ji nėra negalima, jei vakarai šiuo atžvilgiu turėtų aiškia politiką ir ją vykdyti. Bet reikia pasakyti, kad jau ne vienas patogus tokiai politikai vykdyti momentas buvo praleistas praėjusiu. Turitu pav. mintyje Berlyno blokadą, Stalino mirtį ir ją sekusį laikotarpį. Berlyno birželinį sukilimą. Nebuvo matyti aiškaus vakarų plano nevien kovoti prieš pasaulinį komunizmą židini, bet taip pat jį nugalėti ir sunaikinti.

— Lietuvių, kaip ir kiti liberalai egziliai, yra sudarę lietuvių liberalų grupę nepartinio pagrindu. Būtu sveikintina jei daugiau liberalinio nusistatymo lietuvių prisidėtų prie veiklos, de ja, daromos pastangos nesulaukia didesnio lietuvių susidomėjimo.

Ką galvojate apie trečiojo pasaulinio karo galimumus? Ar galima prileisti, kad vakariečiai, pastatyti prieš komu-

Jei ne paslaptis, kokios politinės grupės dabar Lietuvoje sudaro daugumą rezistencijoje?

— Lietuvoje žmonės seniai pamiršo apie senas politines grupes.

Iš rezistencinio taško žiūrint, ar ne pavojinga skelbti per Amerikos Balsą atbėgusių iš Lietuvos Mirono ir Bakano, tikiu būdu kaip jie buvo perduoti, išpūdiui ir ar tas nepakenks jų draugams Lietuvoje?

— Tai buvo neapgalvotas ir neatsargus žingsnis. Reikia atmintis, kad "būbininė" propaganda mūsų laisvės kovos būklėje nėra pati geriausia ir tiksliausia priemonė.

Kaip konkrečiai būtų galima padėti Lietuvoje likusiems ir į Sibirą išvežtiems Lietuviams?

— Be kitų priemonių, gerai apgalvota ir atsargiai vedama propaganda ir informacija į Lietuvą bei mūsų laisvės darbo veiklą užsienyje.

Ar nemanote, kad Eltoje paskelbta smulki informacija apie Vilniaus radio programą tremtiniams yra pasitarinavimas sovietams?

— Netiesioginiai taip. Nes gali būti žmonių, kuriuos ta propaganda, jiems tikros padėties nežinant, gali tik suklaidinti. Nebuvo reikalinga reklamuoti tą bolsėvikinę propagandą. Iš kitos pusės, bendrai šiuo metu reikia skaitytis su sovietų agresijos stiprinimu prieš lietuvių užsienyje politiką ir galvoti, kaip reikėtų ta agresiją atremti.

Jūs, kurie geriau už bet ką pažįstate tikrąją padėtį krašte, kaip žiūrėti į Vliko nario Karvelio sumanymą įsigyti laivą, kuris plaukiotomas Baltijos jūroje, duotų per radiją programą į Baltijos kraštus? Ar toks laivas galės ilgai išlaikyti Baltijos jūroje?

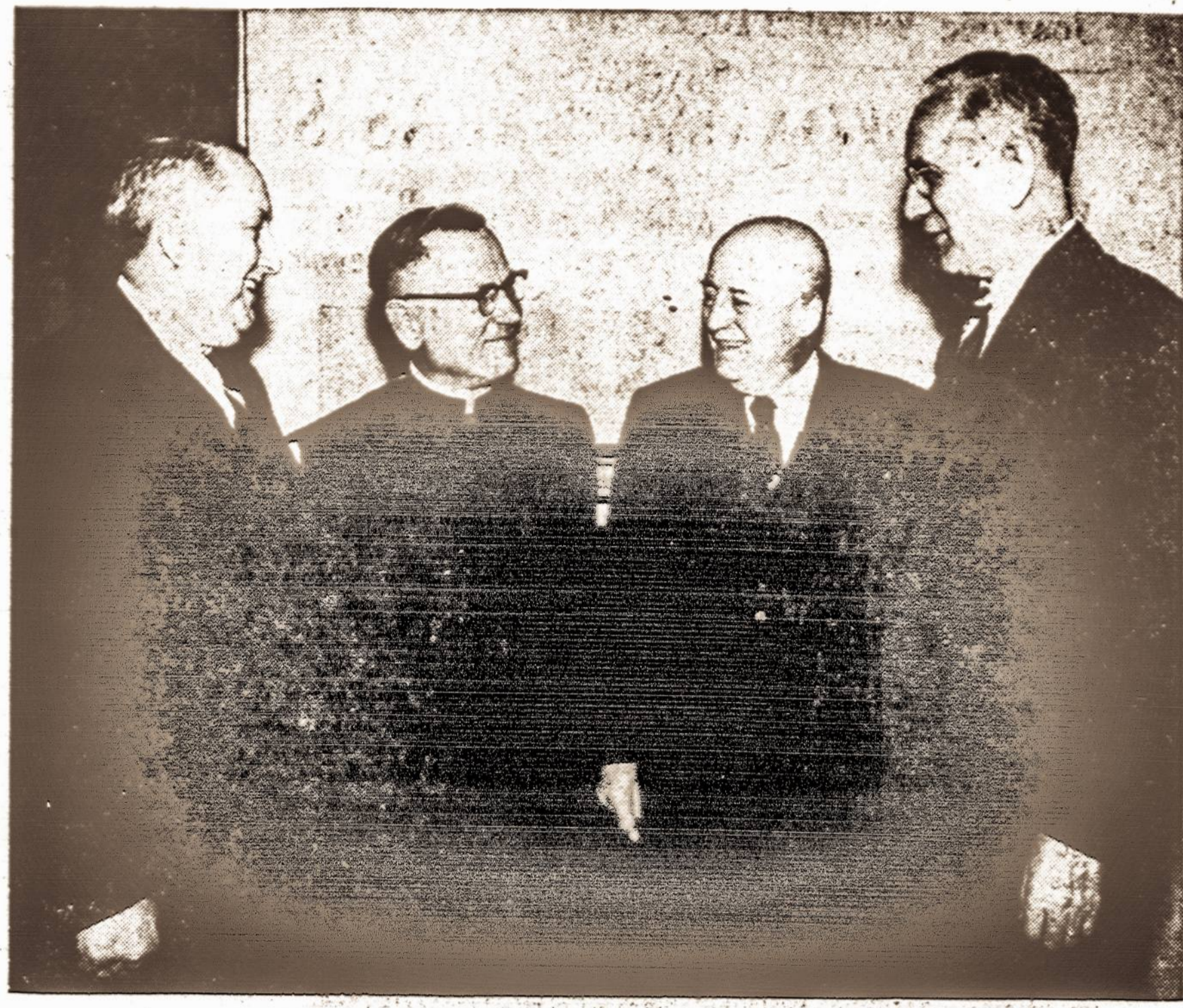
— Šį sumanymą laikau tikrai neapgalvotu nesuapratimu. Kieno vėlavas toks laivas plauktos ir prie kurio uosto jis bus prirašytas? Iš kitos pusės, propagandos reikšmė Lietuvoje priklauso nuo jos kokybės, bet ne jos kiekybės. O jau ir dabartinės propagandos kokybė jos tikslingumo ir kitais požūriais, jos padarinių krašte atžvilgiu, kelia didelį abejonių. Propaganda į kraštą yra labai jautrus ginklas, jis gali padaryti daug gero, bet ir nemažą žalą Propaganda, neturi būti daroma dėl pačios propagandos, bet atsižūrint to, ką mes šioje dabartinėje būklėje norime ta propaganda pasiekti. Bijau, kad čia mes, kaip ir kitose srityse, neturime aiškaus nusistatymo, aiškios nuomonės, bendros, rimtai visų aptartos linijos.

Kaip žiūrėti į paskutiniuosius Vliko "persitvarkymus": pirmininkų rinkimų panaikinimą ir tautininkų atstovo išmetimą?

— Panaikinimas paprasta balsų dauguma Vliko statutinio nuostato, reikalaujančio kvalifikuotos daugumos pirminkams rinkti yra lauzymas paties Vliko nustatytos savo teisės ir todėl yra neteisėtas. Tautininkų atstovas nėra iš Vliko išmestas. Čia kažkas sąmoningai klaidina lietuvių visuomenę. VLIKas tik dauguma balsų nutarė, kad dabartinis tautininkų atstovas staiga kažkodėl neteko Vliko na-

— Be kitų priemonių, gerai apgalvota ir atsargiai vedama propaganda ir informacija į Lietuvą bei mūsų laisvės darbo veiklą užsienyje.

Vyriausiajam Lietuvos išlaisvinimo Komitetui per pralata M. Krupavičių, laikinai einantį Vliko Pirmininko pareigas. Didžiai gerbiamas pone pralate: Vasario 10 d. "Informacijų" 5-me n. Lietuvos Nepriklausomybės 37 sukakties minėjimo proga tilpo atsisaukimas į pasaulio lietuvius. Atsisaukimas paskelbtas Vliko vardu ir, reikia spėti, su Tamstos žinia, pritarimu ir sutikimu. Susipažinę su atsisaukimu vien iš "Eltos" skleidimų, teisybės vardan turime pareikšti štai ką. Nors atsisaukimas ir paskelbtas Vliko vardu, bet, pvz. mes, LTS ir LLKS atstovai nebuvo su jo turiniu supažindinti ir apie atsisaukimą patyrėme, tik perskaitę jį "Eltoje". Kuomet, kur ir kuriame Vliko gremiume, kaip iki šiol buvo įprasta, šis atsisaukimas buvo svarstomas, ir bendrai buvo svarstomas, mums nežinoma. Skelbiant atsisaukimą viso Vliko vardu, pasinaudota mūsų mandatais bei mūsų žinios, sutikimo ar įgaliojimo. Reikšdami dėl to užtektą, prašome Tamstą užkirsti ateltyje kelią panašioms nelegaliems veiksmams ir nurodyti mums, ką šiuo atvežu turime laikyti atsakingu už atsisaukimą paskelbimą esamoje formoje. Nepriklausomybės paskelbimo dienos minėjimas yra visiems lietuviams lygiai brangi šventė. Tą dieną visi laisvajame pasaulyje esantieji lietuviai tyliu susikaupti mini mūsų patriotų nepriklausomybės aukuran su dėtas ir dar tebededamas aukas, giliai ir skausmingai atjaučia mūsų karžiškios, okupanto teriojimas tautos kančias, su atsidavimu d'dina savo pastaigas Tėvynei laisvinti ir, glaudžiau burdamiesi apie savo jungtinis laisvajame pasaulyje, įeškų nuoširdaus, nesudrumsto bendravimo ir susitarimo vienam didžiam tikslui atsiekti. Nepriklausomybės atstatyti. Netinkamas tai laikas slauriems partiniams tikslams siekti, demagogijai, veidmainiavimui, kiršinimui bei prasilenkimams su tiesa puoselėti. Mes didžiai apgalestaujame, kad atsisaukimo autoritai šventės rimties ir, prasilenkdamu su tiesos faktais, apšunkio visuomenės nuotalkas paties Vliko negalavimas.



Vasario 16 buvo paminėta JAV Atstovų Rūmuose, kuriuose tos dienos posėdyje buvo pradėti ALT nario ir Lawrence liet, par. klebono prel. Prano M. Juro invokacija, Fotografijoje prel. Juras su Atstovų Rūmų vadais, iš kairės į dešinę: kong. Thomas J. Lane iš Lawrence, Mass., prel. P. M. Juras, Atstovų Rūmų pirm. Sam Rayburn ir Daugumos vadas kong. John W. McCormack iš Mass.

DĖL VLIKO ATSIŠAUKIMO Į PASAULIO LIETUVIUS

Vyriausiajam Lietuvos išlaisvinimo Komitetui per pralata M. Krupavičių, laikinai einantį Vliko Pirmininko pareigas. Didžiai gerbiamas pone pralate:

Vasario 10 d. "Informacijų" 5-me n. Lietuvos Nepriklausomybės 37 sukakties minėjimo proga tilpo atsisaukimas į pasaulio lietuvius.

Atsisaukimas paskelbtas Vliko vardu ir, reikia spėti, su Tamstos žinia, pritarimu ir sutikimu.

Susipažinę su atsisaukimu vien iš "Eltos" skleidimų, teisybės vardan turime pareikšti štai ką. Nors atsisaukimas ir paskelbtas Vliko vardu, bet, pvz. mes, LTS ir LLKS atstovai nebuvo su jo turiniu supažindinti ir apie atsisaukimą patyrėme, tik perskaitę jį "Eltoje". Kuomet, kur ir kuriame Vliko gremiume, kaip iki šiol buvo įprasta, šis atsisaukimas buvo svarstomas, ir bendrai buvo svarstomas, mums nežinoma. Skelbiant atsisaukimą viso Vliko vardu, pasinaudota mūsų mandatais bei mūsų žinios, sutikimo ar įgaliojimo. Reikšdami dėl to užtektą, prašome Tamstą užkirsti ateltyje kelią panašioms nelegaliems veiksmams ir nurodyti mums, ką šiuo atvežu turime laikyti atsakingu už atsisaukimą paskelbimą esamoje formoje. Nepriklausomybės paskelbimo dienos minėjimas yra visiems lietuviams lygiai brangi šventė. Tą dieną visi laisvajame pasaulyje esantieji lietuviai tyliu susikaupti mini mūsų patriotų nepriklausomybės aukuran su dėtas ir dar tebededamas aukas, giliai ir skausmingai atjaučia mūsų karžiškios, okupanto teriojimas tautos kančias, su atsidavimu d'dina savo pastaigas Tėvynei laisvinti ir, glaudžiau burdamiesi apie savo jungtinis laisvajame pasaulyje, įeškų nuoširdaus, nesudrumsto bendravimo ir susitarimo vienam didžiam tikslui atsiekti. Nepriklausomybės atstatyti. Netinkamas tai laikas slauriems partiniams tikslams siekti, demagogijai, veidmainiavimui, kiršinimui bei prasilenkimams su tiesa puoselėti. Mes didžiai apgalestaujame, kad atsisaukimo autoritai šventės rimties ir, prasilenkdamu su tiesos faktais, apšunkio visuomenės nuotalkas paties Vliko negalavimas.

Pakitti šį atsisaukimą, kuriam nebuvo gautas Vliko pritarimas, be atsisavimo būtu nusizengimas prieš visuomenę ir teisingumą.

1944 metų Vasario 16-tos deklaracija, kurią atsisaukimas mini, ipareigojo VLIKą siekti lietuviškos visuomenės ne vien žodinės, bet tikros konsolidacijos. Nesunku buvo jos ir atsiekti, bet VLIKą dominiuojanti dauguma, nesidrovėdama net ir diskriminacijų, ne tik kad vienybės nesiekė, bet suskaldymą dar paastino.

Toji pat deklaracija įsakmiai ipareigojo VLIKą palaikyti glaudžius ryšius su Lietuvos Diplomatais. Kiekvienam lietuviui vienok žinoma, į kokią beprasme ir dažnai apgalėtinomis priemonėmis bei forma vedama kova su Lietuvos Diplomatais VLIKą dominiuojanti dauguma yra sąmoningai įsivėlus. Istikro, atsisaukime, paties atsisaukimo žodžiais tariant, kertamas tas medis, t y. svetimų valstybių pripažįstamos Lietuvos institucijos, — į kurių vardu, yra ir bus reikalinga atsiremti.

Iš krašto pakartotiniai prasisakymai žinios nepatvirtina atsisaukimo teigimo, esą mūsų tautiečiai krašte yra sąsavo pritarimu sutvirtinę Vliko ipareigojimus atstovauti mūsų Tautai ir Valstybei. Priėšingai, pakartotini Krašto Rezistencijos atstovų pareiškimai liudija, kad Tautai mūsų valstybės atstovais laiko draugingų valstybių pripažįstamą Lietuvos Diplomatais. Tautos gi išlaisvinimo valią visuomeninėm priemonėm reikšti kiekvieną lietuvišką visuomeninę instituciją, kiekvieną organizaciją ir kiekvieną lietuvi moraliai ipareigoja Lietuvos tragedijai.

Atsisaukime šaukiamasi visu lietuvių paramos ir visiško pasitikėjimo, telgiant, esą VLIKas tvarkosi demokratiškais pagrindais. Čia pamirštama, kad vos prieš 2 mėnesius, 1954 m. gruodžio 15-17 d. sesijoje, VLIK' sudarancų organizacijų dalis neteisėtai pakaltė VLIKo statutą ir sulaužė demokratiškumo dėsnį, įkurį gynai oligarchinę kai kurių grupių valdymo sistemą neribotam laikui. Taigi, paties pagrindinius Vliko nuostatus paneigus, dabar reikalaujama gražaus drausmingumo ir susiklausymo. Bet toks "drausmingumas" būtų arba "susiklausymas" būtų arba tik pilna resignacija, arba

vien nusileidimas: saivališkiems kai kurių Vliko narių užsimojimams, pataikavimams asmenims, nesilaikantiems teisingumo ir siekiantiems savo siaurų tikslų.

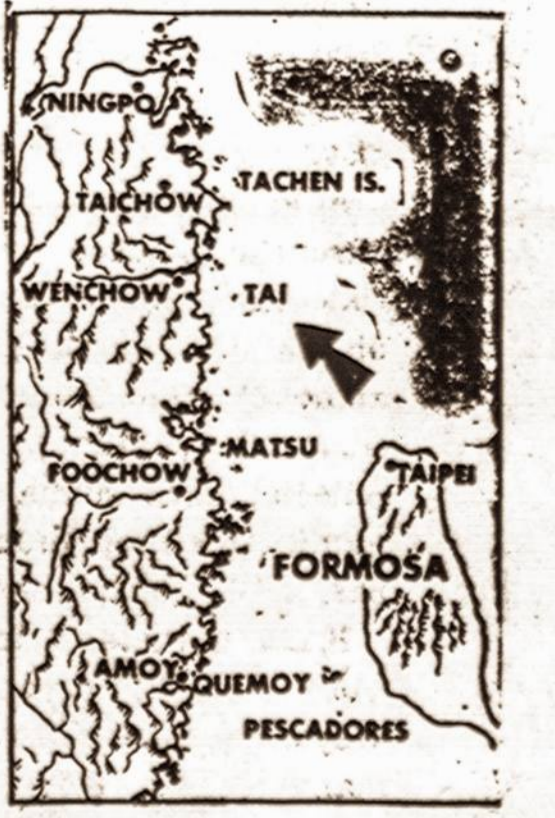
Tie atsisaukimo žodžiai, kuriais šaukiamasi vieningumo ir klusnumo, neįstengs suklaidinti lietuviškos visuomenės. Vliko vedamoji politika ir jame vryraujanti dviasilia yra pakankamai įrodžiusi, kad VLIKą dominiuojanti dauguma pati suardė ir toliau tebedardo savo pagrindus, sėja nesantaiką ir beteisę, atstumia nuo Vliko didžiąją lietuviškos visuomenės dalį ir paneigia Lietuvos valstybinį testinumą.

Kurios vertės gali turėti reikalavimas pripažinti VLIKą vyriausiąja politine vadovybe, jei pats atsisaukimas nežinia kurių Vliko narių svarstytas ir priimtas ir jei nesivaržoma naudotis Vliko visumos vardu, neturint tam pagrindo ir teisės?

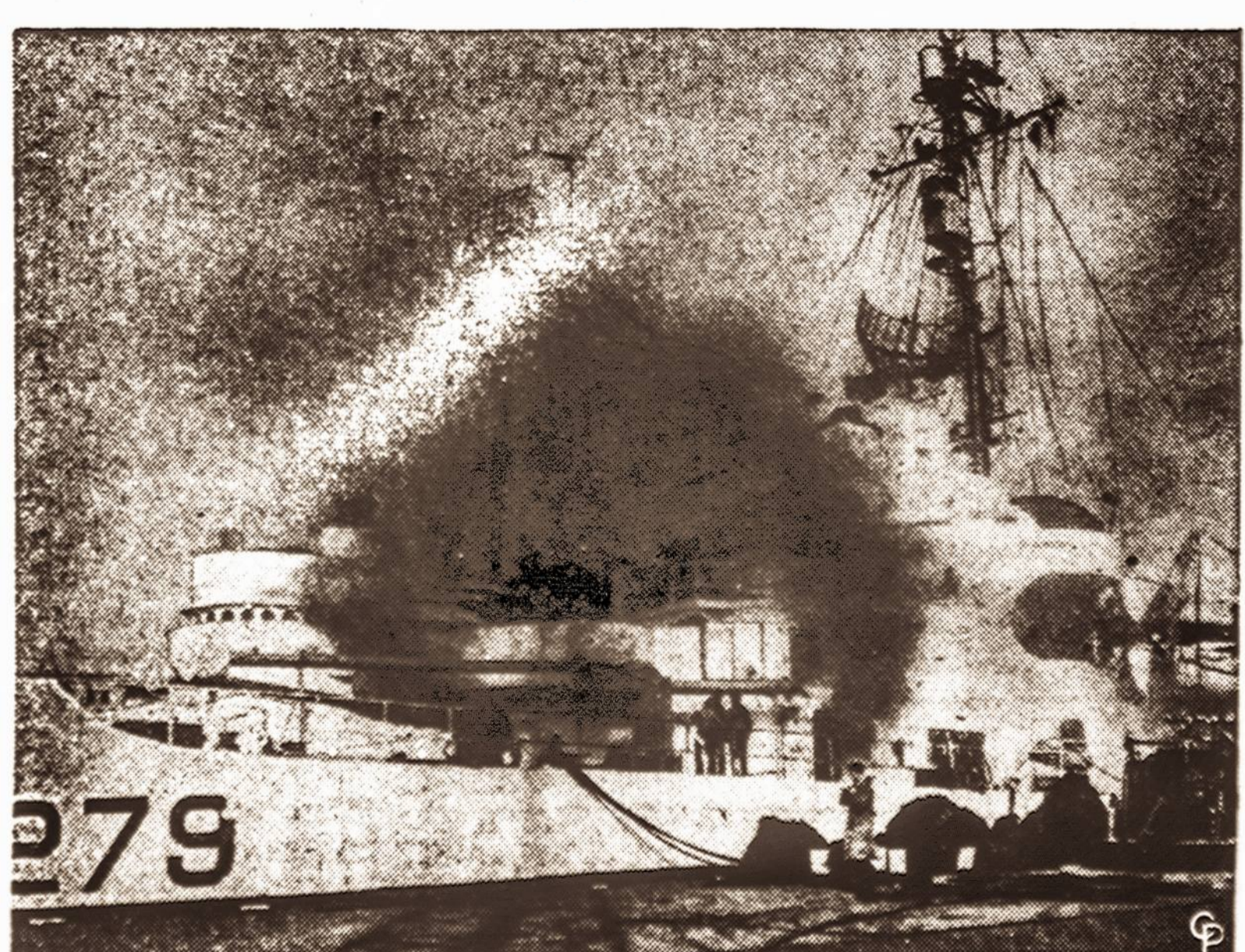
Lietuvos visuomenė, nors ir kasmet vis su mažėjančia viltim, laukia dar iš Vliko demagogijos, ne skaldymo bei kiršinimo, ne veidmainiškumo, ne savo kaltės, primetimo kitiems, bet nuoširdios, atviro, demokratiškos visuomeninės taikos ir visuotinės patriotinės vienybės įgyvendinimo.

Su Akraja pagarba
J. Bataitis, Lietuvos
LLKS atstovas; VLIKe
T. Šiškis,
LTS atstovas; VLIKe
Reutlingenas, 1955. II. 12

Venecijos gyventojas John Cabot, tarnaudamas anglams, pasiekė Kanadą 1498 metais.



Strėlė pažymėtame plote, netoli Tai salelės, Kinijos nacionalistų bombonešiai nuskandino arba apdaužė 20 komunistinės Kinijos laivų gabenusių kariuomenę.



Pakraščių sargybos laivas East Wind, garsus savo kelionėmis į šiaurės sritis, šiomis dienomis Bostono uoste buvo užkluptas gaisro. Jūrininkai, vietos gaisrininkams padėdami, turėjo sunkiai dirbti, kad ugnis nepasiektų sprogstamos amunicijos laivo dugne. Po dviejų valandų darbo, gaisras buvo užgesintas.

Jungtinių Valstybių istorija

PRADEDAMAS KARAS SU ISPANIJA

Kubos klausimas. — Filipinai ir Puerto Rico. — Prezidento McKinley nužudymas. — Theodore Roosevelt figūra.

Naujasis prezidentas McKinley buvo, geras žmogus, gal net per geras. Garbingas, sąžiningas, išmintingas, viską gerai stebėjęs ir kreipias didelio dėmesio į tautos norus. Jis stengėsi, kad Amerika nebūtų įvelta ir tarptautinius politikos ginčus ir labiausiai rūpinosi gerovės pakėlimu.

Amerikiečiai jau seniai su pamieka žūrėjo į Europos imperialistines valstybes, kurios kovojo dėl naujų teritorijų. Tiesa, amerikiečiai patys užiminėjo svetimas teritorijas, bet vėliau jos buvo priimamos kaip lygiateisės ir sąjungai ir naudojosi visomis gerybėmis.

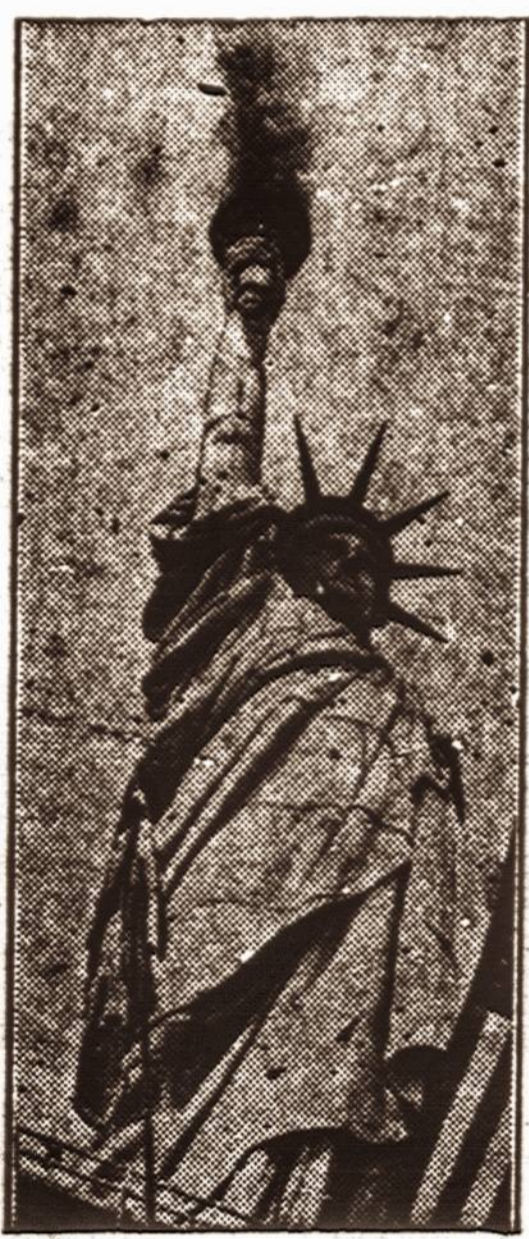
Bet kai apie 1890 metus buvo užimta paskutinė pasienio zona, kai kurie pradėjo galvoti, kad "destinee manifest", nesibaigia vandenyno krantais. Žymus istorikas ir strategikas, kapitonas Mahan, įrodinėjo pareigą amerikiečiams steigti jūrinės bazes ir plėsti tautinį laivyną. Tuo tarpu senatorius Henry Cabot Lodge iš Massachusetts rašė: "Nuo Rio Grande iki Ledinuočio vandenyno teturi būti vienas kraštas, viena vėliava". Jo nuomone, abu vandenynus reikėjo sujungti kanalu, o to kanalo apsaugai ir amerikiečių prekybai Pacifike apginti būtą reikalinga kontroliuoti Hawaii salas ir turėti bazes Antilų salose. Gi po to, kai būsiąs iškas tas Nicaragua kanalas, reikės šią paimti ir savo globoje Kubą.

Štai kokios idėjos buvo skleidžiamos McKinley prezidentavimo laikais spaudoje ir tas nebuvo tik kelių asmenų, jomis buvo sužavėtos masės. Tik negausi liberalų ir pacifistų grupė kovojo prieš šią idėją, bet tai ne kiek nesukliudė Amerikai išeiti ir tarptautinę areną ir susikibti su Ispanija.

Amerika jau seniai suko galvą dėl Kubos. Sala buvo netoli kontinento ir amerikiečiai ten turėjo didelius prekybinius interesus. Tuo tarpu ispanų valdžia buvo privarta uždėtas vietos gyventojams, kurie visą laiką įsiekė progas ja nusikratyti. Nežiūrint eilės revoliucijų Kuboj, Amerika vengė kištis. Kol Amerikoj vyko civilinis karas ši problema buvo fluoalų, bet 1898 m. Kubos revoliucija Amerikoj išsukė simpatijas ir New York'e net plečėvaso kubiečių vėliavas. Tačiau tas simpatijas buvo sunku suderinti su ispanų teisėmis Kuboj. Bet 1895 metų revoliucija buvo žiauri. Ispanų gen. Weyler žiauriai persekiojo sukilėlius, įsteigdamas koncentracijos (reconcentrado) stovyklas, kuriose mirė tūkstančiai moterų ir vaikų.

Kai kurie laikraščiai sujaukė šią idėją, paleido karo idėją. Jie tai būtų užsidegti cigarete. Clevelando vyriausybė stengėsi ispanus įtikinti, kad salai reikėtų duoti autonomiją, tačiau nesiryžo kariškai kištis.

Apie 1897 metus Kubos anarchija pradeda erzinti amerikiečius, kurie turėjo ten plantacijas. Ispanija atsiskė apmokėti nuostolius, atsiradusius dėl sukilimų. Amerikos piliečiai buvo suimami ir kalinami. McKinley pradėjo derybas, tikėdamasis rasti išeičių. Kada liberalas Sagasta Ispanijoj atėjo į valdžią ir gen. Weyler buvo atšauktas, buvo manyta, kad derybos duos gerus vaisius. Bet 1898 metais vasario mėnesį naujas incidentas įvyko. Ispanijos ministris Washington'e, Senor Dupuy de Lome, vienam savo draugui rašė, kad McKinley esąs oportunistas. Šis laiškas



pateko į Hearsto New York Journal, kuris jį atspausdino. Dupuy de Lome turėjo išvažuoti ir kreiseris Maine buvo pasiustas į Havana ginti Amerikos piliečius. Senatorius Hanna, kuris nepritarė pradėti karą buvo prieš šį nutarimą: "Tai yra metimas degtuko į žibalo šaltinį". Tie jo žodžiai pasitvirtino. Vasario 15 d. kreiseris buvo susprogdintas ir didžioji igulos dalis žuvo.

Priežastis? Buvo visai aiškina: nelaimingas įvykis, ispanų vyriausybės suruoštas atentatas, kubiečių atentato išvados, norint išprovokuoti karą. Niekad nebuvo sužinota, bet to užteko, kad amerikiečių visuomenė pradėtų kaltinti Ispanijos vyriausybę. Kaip anais laikais buvo saukliama: "Remember the Alamo!" — taip dabar — "Remember the Maine!"

Ispanijos vyriausybė, kuri nenorėjo karo, bandė derėtis. Ji sutiko, kad būtų sudaryta komisija, kuri ištirtų įvykį, prašė popiežių tarpininkauti ir net siūlė Kubai autonomiją. Bet McKinley jau buvo kreipėsis į Kongresą, bijodamas, kad jei neis iki galo, tai savo partiją suskaldys. Balandžio 19 d. jis paskelbė, kad tarp Amerikos ir Ispanijos esanti karo padėtis.

"Tai buvo mažas karas", vėliau rašė John Hay, valstybės sekretorius vienas geriausių tų laikų diplomatų. Iš tiesų, tai buvo karas be baimės, kur per galės neidavo iš rankų ir rankas. Jį palaikė viso krašto entuziazmas, nes demokratai ir republikonai, pietiečiai ir šiauriečiai buvo vieningi. Senas pietiečių generolas parašė net santaikos daoną: "He laid away his suit of grey — To wear the Union blue..."

Bet pacifistų ir liberalų akimis, tai buvo imperialistinis karas. Tačiau ir jie nedrįso

sakyti, kad tai buvo nereikalinga. Tuo tarpu daugumos aukimės žiūrint, tai buvo idealistinis karas, turįs tiksio išlaisvinti pavergtus kaimynus. Amerikos laivynas pasirodė vertingas. Armija, priešingai, silpnai pasirodė. Ji turėjo 28,000 karių ir 200 savanorių. Trūko uniformų ir ginklų. Tačiau ispanų armija, nors buvo gausesnė, dar blogiau buvo apginkluota ir visai blogai vadovaujama. Užteko nedidelio ekspedicinio korpuso, 15,000 vyrų, laivynas sudaužė ispanų eskadrą Santiago įlankoje ir užėmė Kubą.

Čia pasizymėjo valstybės ir jūrų sekretoriaus pavaduotojas Theodore Roosevelt, kuris prašė atleidžiamas nuo pareigų, kad galėtų vadovauti Rough Riders pulkui.

Pacifike komodoras Dewey su nedidele eskadra pasirodė priešais Manilos uostą ir sunaikino visą ispanų laivyną, nepraradamas nė vieno savo laivo ir nė vieno žmogaus stebint vokiečiams ir anglams. Tačiau tik rugpjūčio 13 d., po taikos sutarties, filipinų sukilėliams padedant buvo paimta Manila. Gi Puerto Rico saloje ispanų rezistencija buvo tokia trumpa, kad vienas humanistas amerikiečių žygi pavadino pikniku...

Paryžių Ispanija pasirašė sutartį, kurios sąlygos jai nebuvo malonios. Ji atsiskakė Kubos, Puerto Rico ir sutiko su Manilos okupacija, kol bus išsprestas Filipinų klausimas. Tai buvo Ispanijos imperijos galas. Buvo sunku išdidžiai tautai atsiskakiti paskutinių žemių, ten kur ji pirmoji atnešė vakarų civilizaciją. Amerikai ši pergalė statė svarbius principo klausimus. Tuo laiku, kai Kiplingas Anglijoje stengėsi patiesinti imperialistinę politiką ir tvirtino, kad baltasis žmogus turi nešti tą našta, daugelis amerikiečių liberalų tvirtino, kad ši "baltojo žmogaus našta" gali tapti tik ra našta juodiesiems, raudoniesiems ar geltoniesiems žmoniems.

1898 m. lapkričio mėnesi Bostone įsteigė antiimperialistų sąjungą, kuri į savo programą buvo įrašiusi priešintis kolonijū legendai kiek, tai liečia Kubą, šį doktrina triumfavo. Gen. Leonard Wood paskelbė, kad kol bus reikalinga paruošti konstituciją. Bet Kuba pasizadėjo nepasirašyti sutarties, kurioje būtų mažinamas jos suverenumas. Su teikėti Amerikai dvi jūr bazes... leisti Amerikos vyriausybei įsikilti, jei salai grėstų pavojus iš kitos valstybės, pagaliau nedaryti skolų, kurias ji negalėtų padengti savo biudžetu. Puerto Rico 1900 m. gavo

(Nukelta į 6 psl.)



Valstybės sekretorius Dulles, vykdamas į Azijos pietryčių valstybių (SEATO) konferenciją Bangkok, Tailande, turėjo pasikalbėti su adm Felix B. Stump, Amerikos laivyno vadu Pacifike.



William Randolph Hearts, (kairėje) leidėjas ir Hearsto laikraščio redakcinės tarnybos pirmininkas, grįžęs iš Maskvos, padarė pranešimą prezidentui Eisenhoweriui ir vėliau laikraštiniams.

Atviras laiškas

DĖL "ISTORINĖS REIKŠMĖS" LAIŠKO

Apie profesorį Vaclovą Biržišką, dėl kurio pašalinimo iš Lietuvos Enciklopedijos vyriausiojo redaktoriaus pareigų protestavo Lietuvos Rašytojų Draugijos pirmininkas B. Babrauskas.

(Tąsa)

Tamsta, greičiausiai nieko nerašėte, kai prof. Vaclovas Biržiška Liet. Enciklopedijos J. Billūnui "pagimdė" dukrą (Matjošaitytę) ir t. t. O tokių LE "perliukų" yra ir daugiau. Dėl jų, kaip tik ir reikėjo LRD pirminkui laiškais ir spaudoje išsiskirti, tai jo tiesioginė pareiga: sekti literatūrinio gyvenimo visumą ir, reikalui esant reaguoti.

Tamsta, įsismaginę šiame istoriniame laiške parašote, kad prof. Vaclovas Biržiška yra nepakeičiamas LE redaktorius, pridėdamas, jog neatstos nė šimtas lituanistų.

Ką Tamsta suprantate lituanistų? Iki kiek šią sąvoką susiaurintu? Paprastai, lituanistų suprantame Lietuvos kalbos, raštinios, žodinės kūrybos ir lietuviškosios kultūros bei praeities tyrinėtoją. Tokia lituanisto prasmė teikė Lietuvoje įsteigto Lituanistikos Instituto paskirtis bei apimtį. Tokia prasmė galime suvokti ir iš šandienio Lituanistikos Instituto tiek skyrių, tiek jo narių. Todėl leiskite paklausti, ar prof. Vaclovas Biržiška daugiau lietuvių kalbos moksluose nusivokia už prof. dr. P. Joniką, prof. dr. A. Šalį, prof. P. Skardžių ir dar kt. kalbininkus?

Šių kalbininkų darbus žinau, tačiau man nežinoma koki darbas iš lietuvių kalbos srities parašė prof. Vaclovas Biržiška. Galbūt, Tamsta, žinote, aš būsiu Jums labai dėkingas už tą palastabą. O, jei manote, kad jo vienas straipsnis "apie kryžiuočių kelius į Lietuvą" ar pan., kuris buvo išspausdintas "Praeityje" ką nors davė seniesiems mūsų vietovardžiams atsekti, labai įlystate, nes parašytas be jokios kalbinės nuovokos, nes jam visai neturi reikšmės nei galima balsių kaita, nei fonetika ir t. t. Kalbinę prof. Vaclovo Biržiškos nuovoką charakterizuoja ir toks sakinytis: "... dargė Jakanaviklaus kalba, vis labiau evangelijų kalba priartindami prie šnekamosios klebonijų virtuvės kalbą? Idomu, kokiomis fonetinėmis, morfologinėmis, sintaksinėmis ir kt. skirtybėmis ji pasizymėjo, kuo išsiskyrė nuo anuometinių lietuvių kalbos

tarmių ir rašto kalbos, nes pirmą lenkėjo kunigo salonas, o tik paskui galėjo lenkėti virtuvė. Todėl atskiros virtuvinės kalbos nebuvo.

Kad prof. Vaclovas Biržiška nemoka pakentimai mūsų bendrinės kalbos, aš nesistebiu ir, jei būtų didelis lietuvių kalbos žinovas, k. a. prof. dr. E. Frankelis, E. Nieminen, Fr. Spegata ir kt., visai jo kalbino žinojimo nemažintų ir jį skaitytume kalbininku lituanistu. Taip, prof. Vaclovas Biržiška yra sen. lietuvių kngos žinovas, jis yra lituanistas, tačiau vis tik klaidų neišvengia. Pvz. rašydamas apie Ks. Bagužį (Bohusz) mini Rugio (Ruhig) dainas ir kt. rašius (gramatiką). Tačiau šia suvelia abu Ruhig'us, t. y. tėvą su sūniumi (LE II. 47 p.), kai dar LR Kalendoriuje skyrė (ž. 34 ir 37 psl.), atskirai suminėdamas ir jų darbus.

Taigi, rašydamas LE prof. Vaclovas Biržiška parašė atkūstinai, nebeprasitinkdamas net ankstyvesniuosių savo raštus, ką vienu ar kitu klausimu, turėdamas daugiau po ranka šaltinių, parašė. Tokių dalykėlių galima užtikti ir daugiau jo raštuose, tiek LE, tiek Sen. lietuvių kngų istorijoje ir kt. Ir šis jo neapdairumas, vertė dažnai kitus šaltinius pastikrinti, nes vienu prof. Vaclovo Biržiška daug kur negalima pasitikėti net lietuviškų kngų istorijoje.

Kaip minėjau, lituanistu gali būti ir lietuviškosios kultūros bei praeities tyrinėtojas. Tada leiskite paklausti, ar prof. Vaclovas Biržiška pažįsta tiek istorinius Lietuvos šaltinius, kaip pvz. A. Šapoka, Z. Ivinskis, J. Jakštas, S. Sužiedelis, V. Trumpa ir kt. istorikai? Prof. Vaclovas Biržiška Lietuvos istorijos versmų pažinimą liudija ta pati Sen. lietuvių kngų istorija, kur jis rašo apie poterių lietuviškai vertimą, nurodydamas tik "Monumenta medi aevi historica", bet praleidamas antrą nemažesnę vertę šaltinį J. Dlugošiu. Jis, Biržiška, kad ir žėgnonę, su išpraustiniu "Dievo", tik mes vieni teturime t. p. 66 p.). Tačiau, matyti, prieš teigdamas tokius reikšmingus senajai mūsų kultūrai delmančiukus, niekur nepasitiktino ir niekadoms nebuvo kaip reikiant pasizvelgęs nei lenkų, nei vokiečių bažnytinuose raštuose, o taip pat ir lotyniškuose. Ir dar daug daugiau, jis niekadoms nėra kaip reikia įsiskaitęs ir į senuosius mūsų

Laisvos nuomonės

TIKYBA IR SKRAJOJANČIOS LĖKSTĖS

ANIS ROKAS

Tokia antrašte Fate žurnalas išidėjo įdomų dr. Somer A. Jack rašinį. To rašinio autorius yra kunigas, ir todėl jo mintimis noriu pasidalinti su Vienybės skaitytojais. Jis rašo:

"Jeigu paaiškėtų, kad skraidančios lėkštės atskridusios iš kitų pasaulių yra mums pavojingos, tai mus gali suvienyti. Jos, žinoma, gali būti mums draugiškos ir, priešingai, nedraugiškai nusiteikusios. Nesinori manyti, kad tai būtų mūsų priešai. Tačiau manoma, kad jos gali mums keršyti, jeigu mes būtume joms priešingi. Todėl mūsų lakūnams yra įsakytą nešaudyti į jas.

Jeigu tie, iki šiol neišaiškinti skraiduoliai pasirodytų

mums nedraugiški, esu tikras, kad jie viena nakčia suvienytų visą žmoniją. Viena nakčia mes ir rusai pultume vieni kitiems į glėbį, kad bendrai kalėtume gintis. Kartais aš noriu, kad tie skraiduoliai būtų mums priešingi...

Pagrindinė tikybos prasmė yra teologinė. Suprantu, kad viena bažnyčia jau yra pasirušiusi pasitikti skraidančias lėkštes. Ji jau yra nustačiusi savo reikalavimus kitiems pasauliams. Kiek praplėsdama savo tikybą, ji jau savinasi kitų pasaulių sielas. Ji net linkusi manyti, kad kitų pasaulių gyventojai nėra pažinę Adomo ir Jievos nuodėmės...

Kiti, susirūpinę skraidančiomis lėkštelėmis, vėl klausia, ką kitų pasaulių gyventojai gali turėti su mūsų žeme, jos tikyba, Kristumi ir Dievu? Neišvengiamai tenka prisiminti Galilejus, turėjęs drąsos pasakyti, kad žemė nėra visatos vidurys. Bet nuo to laiko daugelis mūsų tikybų prisitaikė prie mokslo. Tačiau dar yra daug tikybų, kurios žmogų laiko vidurkiu tarp žemės ir dangaus...

Krikščionybė Kristų laiko tarpininku tarp žmogaus ir Dievo. Daugelis tikybų teigia, kad Dievas rūpinasi žmogumi.

Kokios įtakos mums, žemės gyventojams, padarytų tas faktas, būtent, jeigu paaiškėtų, kad skraidančių lėkščių viruotojai iš tikrųjų yra išmintingose kitų pasaulių būtybės?

Tai būtų revoliucija didesnė už Galilejus. Juk tikybų skelbėjams ir be to buvo sunku įrodyti, kad Dievas rūpinasi visais savo tvariniais žemėje. Dabar įsivaizduokite, kad Dievas turi rūpintis gyventojais kiekvienoje planetoje, kiekvienoje žvaigždėje, kiek viename žvaigždynė...

Dėl to daugiausia nukentėtų krikščionybė. Kaip vienas kunigas yra pasakęs, kitų pasaulių žvaigai žemėje pirmiau sia suduotų smūgi krikščionybė. Įsivaizduokite, kad svečiai iš kitų pasaulių turi savo tikybą. Ar jie yra, kaip ir mes, krikščionys? Jeigu taip, tai ar ten, jų pasaulyje, taip pat gimė Kristus ir buvo nukryžiuotas?...

Taip samprotuoja kunigas, kuris taip pat krikščionis. Ką dabar turėtų sakyti toks Baronas, andai nusigandęs Ramnito straipsnio apie kryžių? Baronas beveik apalpo, perskaitęs, kad "Kristus nemirė ant kryžiaus".

Bet faktas, kad pasaulyje yra šimtai milijonų žmonių, kurie dar nieko nežino apie Kristų. Ar ir dėl to Baronui reikėtų alpti?

NERAMUMAI EGIPTE IZRAELIO PASIENYJE

Egiptiečiai skundžiasi, kad izraelitai susprogdino Egipto kariuomenės štabą netoli Gaza. Sprogime žuvo 16 karių ir 7 sužeisti. Ten pat izraelitai sunaikino sunkvežimį, kuriame buvo 31 Egipto kareivis.

prof. Vaclovas Biržiška tikrai nieko nenusimano, įsitikinę pats, kai jis malonėje perdirbtai mano straipsnelius LE apie arkla, akčėsis ir kt.

Kokios vertės dabar tie dalykai, aš nenoriu spręsti. Tamsta galėtų pasiklausti J. Lingio, kurio licenciatas darbas iš Lietuvos žemdirbystės. Jam švedai buvo pavadę sudaryti arklų tipų žemėlapus tarptautiniam etnologų kongresui ir jo žemdirbystės sekcijai. Jis galės Tamstai parašyti ir apie mano tuos pirminius straipsnius, nes ju nuorašus iš manęs gavo.

J. Matulis

TREMTINIO DIENORAŠTIS

PR. STIRBYS

— Pone teisėjau! — pertraukia ji.

— Tak pan!

— Prašau paskirti man abu kambarius, nes kaip nurodyta skunde, esu pantapių meistris ir negaliu tame pačiame kambarielyje gyventi, miegoti ir slurėm padus tašyti...

— Tak pan! Abu kambariai! greit nusprendė teisėjas. O pany Stukat, ispėju, jog gubernatoriaus vardu ir karinės valdžios potvarkiu šis sprendimas bus be apeliacijos. Tak pany! Ar sutinkate su šiuo sprendimu?...

Seimininkė visa laiką čia raudo, čia balo, nervingai glamžė odinį rankinuką ir vis rengėsi kažką sakyti. Paskelbus sprendimą, ėmė virpėti rankos ir šalimai pastebėjusi kėdę, neprasoma sleptėrėjo ant jos kraštelių...

— Tai kaip, pany? — teisėjas įbedė į ją griežtą žvilgsnį.

— Kad... jis irgi vagia! — pradėjo ji.

— Ta-aip! O ką ji jis pavogė? — susidomėjo teisėjas.

— Ogi buvo... pavogėsi!

Tak pany! Buvo, buvo, sakykite kaip toliau?

— Buvo bačiukas pavogęs, bet ir vėl miegamajam ant spintos padėjo...

Mažininkė prunkstelėjo, šyp telėjo ir rimtas iki tol teisėjas. O juriskonsultas nežymiai prisimerkė vieną akį ir tirščiai žvilgtelėjo į mane, tartum sakydamas: "Kas čia per kiaušlystė?"

— Bet ar tamsta matei, kad ponas Vadonis buvo paėmęs?

— Ne, pamačiau, bet jis taip pat nematė kas pavogė jo daiktus! — seimininkė atgijo ir ciniškai mėgino teisėjo akyse mane sukompromituoti.

— Pone teisėjau! — nebeįsakyčiau, matydama jos akiplėšiską melą. — Aš turiu liudininkų ir jeigu reikės tikrai įrodysiu, kad seimininkė, o ne kas kitas mūsų turta pasisavino.

Seimininkė piktai dėbtelėjo į mane ir prikandė lūpa.

— Tak pan! Iš karto taip reikėjo sakyti. Jeigu turi liudininkų, tai reikalas aiškus. Po to kreipėsi į ją: Sprendimą laikau paskelbtu, o per tris dienas nuo jo paskelbimo prašėsite apie pasekmes... — teisėjas atsistojo, duodamas ženklą, kad teismai baigtas.

Grįžęs iš miesto tą pačią

dėmį pareikalavau, kad išstatytų ankstyvesnįjį kambarį, o sekancia diena, nežūrėdami seimininkės kėlamų "audrų" ir iškviesto seniūno, visvien persikėlime. Antrąjį kambarį taip pat pasiūkome pagal teismo sprendimą pantapių dirbuvėi. Jautėmės vėl pakentami ir žmoniškai isikūrė...

Ir štai 1945 m. rugpjūčio 8 d. rusai paskelbė karą Japonijai. Bet jau to paties mėnesio 10-11 d. japonai kapituluoja! Tik žinoma, jie kapituluoja dėl kitų priežasčių, nors bolševikai tą palaikė savo nuopelnu... Tuo metu išryškėjo naujo ginčo perspektyvos — išrasta atominė bomba. Amerikiečiai su ja padarė tik vieną bandymą Naujosios Meksikos dykumoje, antrą ir trečią jau metė ant Japonijos. Vėliau pasirodė ir iki tol neįsivaizduojamas. Tik dvi bombos ir po to didžiuliai miestai kuone nušluoti nuo žemės paviršiaus. Po antros bombos numetimo, japonų vyriausybė paprašė kapituliacijos, nors prieš tai siūlytas sąlygas buvo atmetę. Dabar išsuderėjo tik vienintelė sąlyga, kad būtų paliktas jų pusterčio tūkstančio metų trukusios dinastijos imperatorius Mikado. Japonai savo imperatorių laikė Dievo sūnumi ir šventai tiki kiekvienu jo žodžiu. Jis įsakė sustabdyti karą, jie sutabdė, o jeigu būtų liepęs toliau kariauti, tai jie fanatiškai būtų kariavę toliau.

Su atominės bombos išradimu prasideda nauja žmonijos gyvenimo era. Jau dabar pasaulio mokslininkai svarsto galimybes kaip pritaikinti atomus privačiam gyvenime. Sako, poros gramų šios medžiagos netolimoje ateityje pakaks užperlaukti Atlantą didžiausiam okeaniniam garlaivui. Atomai pakelsią benzina, akmenis anglis ir bendrai visose srityse įvyksias neįsivaizduojamas perversmas.

Tuo tarpu dabartinio susidomėjimo centre yra tai, kad atomų pagalba buvo pagreitintas karo galas su Japonija.



Luebecko (Vokietijoje) zoologijos sodo tigrė "June", saugodama savo naujagimius, fotografams duoda suprasti, kad jie čia nepakeidaujami.

JUNGTINIŲ VALSTYBIŲ ISTORIJA

(Atkelta iš 5 psl.)

teisę išsirinkti atstovų rūmus. Taryba ir gubernatoriaus gi buvo skiriami Amerikos prezidento. Vėliau apie 1916 m. por torikiečiai gavo Amerikos pilietybę. Taryba buvo pakeista renkamu Senatu ir tik gubernatoriaus buvo skiriamas Amerikos prezidento. Šiandien por torikiečiai nori, kad jų sala taptų valstybe ir jeitų į uniją, kiti trokšta autonomijos.

Filipinų klausimas buvo labiau komplikotas. Jei Amerikai pasilaikys šias salas, ji bus klonialinė valstybė. Daugelis amerikiečių tuo kratėsi. Kiti Filipinus norėjo nupirkti, galvodami, kad tokia būdu klausimas bus apeitas. Valstybės sekretorius John Hay tada rašė: "Vienintelis dalykas, mano nuomone, tai žinoti iki kokio punkto galime Filipinus evakuoti".

Tuo laiku filipinai sudarė vyriausybę su Aguinaldo priešaky ir, pasiuntę 40,000 vyrų, apgulė Manilą, kurią amerikiečių gen. Otis jau buvo apgulęs. Ko norėjo Aguinaldo armija? Vietiniai gyventojai buvo susiskaldę, Aguinaldo buvo pašalintas. Buvo aišku, kad Amerika pasilaikys Filipinus. Kaip juos valdyti Amerikos konstitucija nenumatė. Prezidentas, kaip vyriausias vadas, vienintelis turėjo autoritetą spręsti. Jis sudarė komisiją, kuri, kaip reikalauja tradicija, sudarė ir kariškių, jūrininkų ir universiteto rektorių. Vėliau jis pasiuntė civilinį gubernatorių, teisėją Taft, kurio misija davė puikius rezultatus. Amerikiečiai mokėjo įtikinti filipinams ir 1941 m. sutiko jiems duoti nepriklausomybę, kuri 1944 metais buvo galutinai įgyvendinta.

Tačiau 1900 metais ginčai dėl imperializmo buvo aštrūs. Daugelis profesorų, filosofų, rašytojų galvojo, kad Amerika praras savo dvasią, jei sutiks, kaip senosios Europos valstybės, vaidinti kolojalinį vaidmenį. Mark Twain prezidentui rašė, kad ateity Amerikos vėlavoje balti ruožai busį pakęisti juodais ir žvaigždės kaukuolėmis. Bet McKinley pa žinojo savo tautą. Lord Salisbury kalbėdamas apie karalienę Viktoriją, sakė, kad jei norima sužinoti, ką galvoja anglių masės, reikia pasiklausti karalienės. McKinley galvoje spontaniškai, kaip dauguma amerikiečių. Jis žinojo, kad kraftas tuo metu pritaria jo užsienio politikai. Ir rinkėjai pasirodo, buvo jam ištikimi ir jį perrinko prezidentu.

"Antimperialistai", Bryan, Adams ir Schurz mažai teturėjo pasisekimo. Kraftas ne-

sekė juos. McKinley pasisekimas buvo milžiniškas. Gi Theodore Roosevelt, buvęs Rough Riders pulkininkas, tapęs New Yorko gubernatoriumi, buvo išrinktas viceprezidentu. Politikams nepatiko jo nepriklausomumas ir norėjo jį išstumti iš Albany. Bet skaičiavimo mašinos kartais daro klaidų. Šių politikų apskaičiavimas išėjo priešingai: norėdami nusikratyti gubernatorių, jie padarė jį prezidentu. 1901 m. rugsėjo 6 d. pirmaisiais metais antrajame termine McKinley buvo anarchisto pužūdytas ir dinamiškos pulkininkas Roosevelt tapo prezidentu.

Kitą savaitę: DIDŽIOJI PASAULIO GALYBĖ.

AUTOMOBILIS SKATINA RAUMENŲ NYKIMĄ

Vis didėjant motorizacijai, faktas, kad daug žmonių dėl patogumo dažnai mažesnius atstumus važiuoja autovežimiu, taip pat didelės gyventojų dalies sėdintis darbas ir sėdintios žmogaus gyvenena, vi sa tai silpnina raumenis, nes jiems trūksta mankštos ir tinkamos kraujo apytakos. To pasekmėje JAV paskutinio karo metu apie penki milijonai žmonių buvo neįprimiti į kariuomenę, kaip netinkami karo tarnybai. Šis nuostabus faktas rodo mums, kaip svarbi pakankama kūno mankšta autovežimiams ir visiems tiems asmenims, kurie daug sėdi.

Hammurabi vėdė Babilonijos vakarų senitį karalystę nuo 2067 — 2025 m. pr. Kr. gim., jis parašė garsųjį istatymų kodeksą, vėdė Kanana Abraomo laikais.

Jūros keliu atstumas tarp Seattle ir Calcutta per Pacifiką yra dvytika tūkstančių mylių, o oro keliu per Arktį (šiau rės ašigali) tiktai septyni tūkstančiai mylių.

GERIAUSIS INSURANCE IR REAL ESTATE
Patarnavimas per
ORMAN & MICHELSON

111-36 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.

Richmond
Virginia 9-0842 ir
Virginia 7-0111

CASINO TEATRAS
210 East 86th St., N.Y.C. Tel: RE 4-0257, BU 8-0561.
Nuo kovo mėn. 4 d. iki 10 d.
Oneretė "CLIVIA"
Claude Farell — Peter Pasetti — Paul Dahdke ir
"DAS WAR MEIN LEBEN"
Carl Radatz — Hansi Knoteck — Paul Dahlke
Vokiška savaitės apžvalga.

MĖSOS URMO PARDAVIMAS
ALBRECHT & KOELBER
197 NORTH 6th ST. BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

GINTARAS GRAZIAUSIA DOVANA
Brangi atmintis kiekvienam Lietuvui. Tradicinis papuošalas visą metą.
Vieta kuri saugo mūsų brangaus krašto auksą — gintarą. Didžiausias pasirinkimas gintaro dirbinių. Kvietame ateiti pasižiūrėti.
AMBER GUILD, Ltd.
Virš 50 metų gintaro versle.
80-19 31th Ave., Jackson Heights, L. I., N. Y.
Tel. HA 9-5855
Lengva pasiekti auto—Northern Blvd. (25a) iki 31st Ave
IND sub. iki Roosevelt—Jackson Heights Stores
IRT sub. iki 74th St. Stoties Iš čia LaGuardia Aero Port Bus iki 31st Ave

Misiūnų Degtinės Krautuvė
RAY'S LIQUOR STORE
JUOZAS IR IZABELĖ MISTIŪNAI
Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Įvairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N. Y.
Virginia 3-3544

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
Kelonės laivais ir lėktuvais, įvairiausios apdraudos, Nuosavybių pirkimo ir pardavimo, Biznio knygu vedimo, Takų (income tax) paruošimas, Pinigų persiuntimo ir skolinimo, Imigracijos ir pilietybės, Notarinių dokumentų tvirtinimo. Vertimų ir įvairiausiai kitais reikalais.
KNYGYNAS—LAIKRASCIAI IR KNYGOS.
Visais reikalais jums greitai ir maloniai patarnaus broliai
ALBINAS ir KAZYS TREČIŪKAI
315 WALNUT ST. (kamp. Adam St.) NEWARK 5, N. J.
Telefonas Market 2-4867

Priilaukikime Pinigus Savųjį Tarpe!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas
322 Union Avenue,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089
Vienintelė Lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

Maspetho Lietuvių Piliėčių Klubas
Adv. S. Bredes, pirm., J. Januskaitis, vicepirm., P. Slapikas, išd., P. Mikalauskas, sek., A. Garnis, fin. sek.
BARAS NARIAMS IR SVEČIAMS
Salė pramogoms
Retkalini nauji bolininkai.
Varžytinės vyksta pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais.
LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS
ANT. JANUSKAITIS, Vedėjas
69-61 Grand Ave., Maspeth, N. Y.
9986-6 VH

KAS KLIUDO SUSIVIENYTI LIETUVOS VADAVIMO DARBE?

(Atkelta iš 4 psl.)
riui reikalingų kvalifikacijų. Bet juk apie tai tegali spręsti tik patys tautininkai. Bendrai paėmus, dalykas yra skandalingas, tautininkų atstovai faktiniai buvo pritaikintas linco teismas, sovietinės praktikos pagrindu, kaip savo metu tas pats buvo padaryta su liudininkų atstovu. Tikros priežastys, žinoma, glūdi kur kitur, būtent VLIK valdančių grupių totalitarinėse tendencijose ir nepakęsdami opozicijos, nori ją sutriuškinti.

Kaip ir iš kokių elementų turėtų būti suorganizuotas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kad gautų krašte ir už tėvynės ribų esančių lietuvių visišką pritarimą ir paramą?

Lietuvos laisvė darbu užsienyje centrinis politinis organas turėtų apjungti visas gyvas politines, rezistencines ir visuomenines pajėgas, žiūrėti darbo bet ne valdžios, selmo ar vyriausybės funkcijų vykdymo pretenzijų, nesikęsinti sau pajungti Lietuvos Diplomatinę Tarnybą ir nesikęsti į jos, kaip Lietuvos valstybinio organo, kompetenciją, nebandyti primesti save kraštui, kaip vyriausiąjį tautos organą ar tautos valią atstovaujantį. Toks organas, dirbdamas atsižvelgdamas į realią būklę, žiūrėdamas realiu darbu, vykdydamas rimtai aptartus ir ilgiems metams numatytus uždavinius, susilauktų krašto ir užsienio lietuvių pritarimo ir paramos. Bet tokio organo šiandien mes neturime ir labai abejoju ar greit jį turėsime.

Jei karo tarp Rytų ir Vakarų dar ilgą laiką nebus, ar negresia pavojus, kad komunizmas vakaruose laimės naujas pozicijas?
— Toks pavojus yra. Pasaulinis komunizmas planingai stumia vakarus iš Azijos, graso vakarų pozicijoms Afrikoje, komunizmas yra stiprus Italijoje. Prancūzijos vidaus silpnumas ir atidėliojimas Vakarų Europos Sąjungos sutarties ratifikavimo, vokoecių socialistų nusistatymas, Bevano grupės veikla Didžiojoje Britanijoje, visa tai yra naudinga bolševikams, ne vakarams.

Kas šiuo metu svarbiausia darytina kovoje už Lietuvos išlaisvinimą?
— Darbų ir uždavinių Lietuvos



Vienos Los Angeles mokyklos vedėja p-nia Karil Rodgers Graham, divorsuota, rasta nužudyta savo bute.

PARDUODAMA: 20 šeimų mūrinis namas su apšildymu prie Flatbush Brooklyne. \$42000. Geras išsimokėjimas. Pajamų per metus \$10000.

19 šeimų mūrinis namas Brooklyne. Siltas vanduo. Be šildymo. \$16000. 2 šeimų mūrinis namas Maspeth. \$25000. Išsimokėjimui.

2 šeimų geras namas Maspeth. \$12000. Išsimokėjimui.

1 šeimos gražus mūriniai namai, didelis sklypas \$30000. 2 šeimų gražus namas ir didelis sklypas Queens Village. \$24000. Grynais \$5000.

Grosėrnė su namu arba be namo Brooklyne. Bar & Grill (salūnas) Brooklyne. Automobilų taisymo ir darymo dirbtuvė su gerais įrengimais prie Coney Island. Taisymas ne tik eilinis, bet ir sudaužytų. \$7000.

Kreipitis: Juozas Grabau, 227 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. ST. 2-7524. Ten pat pildomi mokesčių taksai.

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. F. M. BINTAKIS
16 Linden Street
Vykstant Jamaica linija išilpti
Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.
Glenmore 5-3012

VALANDOS:
Kasdien nuo 11 iki 1
ir nuo 6 iki 8
Šeštadienis nuo 11 iki 2.
Sekmadien. pagal susitarimą

VINCAS KANAUKA, M. D.
284 Eastern Parkway
(Blokas nuo Brooklyno Muziejaus)
Brooklyn, N. Y.
Tel. ULster 7-8652
(Vykstant BMT Franklin Ave linija, išilpti Eastern Parkway, o IRT—Franklin Ave stotyje.)

VALANDOS:
PAGAL SUSITARIMĄ
Skambinti nuo 6 iki 8 v. v.
Šeštadienis nuo 9 iki 11 val. ryto.

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buvo Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.

RENTGENAS - ELEKTROTHERPIA
Nuo 10 val. ryto iki 6 v. p. p. Čia pat moterų ligų gydytojas
Priėmimo val. antr., treč. ir penkt. nuo 10 v. r. iki 6:30 v. v.
220 EAST 12th ST., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 2nd ir 3rd Ave.) Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
Odos niežėjimas ir išbėrimai. Tuliškos ligos. Galvos skaudėjimas, nemigas, jausmų komplikacijos, jautrumas, širdies ir skilvio ligos.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri lankymo kambariai vyrams ir moterims.

DULKIŲ SIURBLYS
namų švarai palaikyti būtinas.

Zinomus "ELECTROLUX" siurblius (vacuum cleaner) ir vaškavimo mašines jums namuose parodys fabriko atstovas

Julius T. Jacyna.
Rašykite: 328 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. MU 4-3171, namų EV 7-0463.
Kainos nuo 25 dol.
Taip pat parduoda "FLAVORSEAL" firmos Stainless Steel puodus virti be vandens.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON,
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST 2-5043 NOTARY PUBLIC

SHALINS FUNERAL HOME
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVERgreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius ivairiems reikalams

M. and Z AUTO COLLISION WORKS
I. MALDUTIS ir Z. ZALIAUSKAS
Lietuvių specialistų auto taisymo dirbtuvė
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8 9784
Namų telefonai: HY 7-3247 ir GL 6-8659

LENGVA GERTI, SUNKU PAGIRIOTI..

(Atkelta iš 3 psl.)
bandomųjų asmenų grupės: viena grupė gėrė triukšmingoje "partijos" aplinkoje, o kita—ramiūose, jaukiuose privatinuose kambariuose. Jau pirmieji bandymai įrodė, kad "tylios" grupės pagirios buvo žymiai mažesnės, negu "triukšmingosios".

MORALINĖS PAGIRIOS
Visos eliš pagirių tariamų kūno reiškinų priežastis yra dvasinio pobūdžio. Taip pat čia kalti ir praeitos kartos nesąkingi, perdėti įsivaizdavimai apie alkoholio naikinamąją veiklą. Aišku, niekas nebando mažinti chroniško alkoholio pavojaus. Bet nėra abejonės, kad klaidingas kaltės jausmas po šiek tiek per daug linksmo vakaro daugiau yra padaręs žalos jauniems asmenims, negu tuo metu per daug išgertas alkoholis.

Visos kūno negerovės įvyksta dėl nepakankamo maitinimosi, lydinčio alkoholizma. Tokios tariamos pabalsos labai sustiprina jaunų žmonių moralines pagirias, kurie galvoja, būk jie esą "pasileidėliai". Žinoma, pagirios yra problema, kuria medicina turi domėtis.

NŪRODYMAI PRIES PAGIRIAS
Bendrasis bruožas aiškėja, ką galima daryti prieš pagirias:
1. Alkoholis sustiprina tik tai tuometinę nuotaiką. Nega-

lima gėrimu pašalinti lūdesį ar skausmą. Priešingai, dėl vėliau daromų moralizavimų pagirios bus dar baisesnės.
2. Prieš gerdamas, gerai, bet ne gausiai, pavalgyk. Prasmingas maistas, kuriame yra daug vitaminų ir greitai virškinamų maisto medžiagų daugiau vertas, negu nebus klaidingai pjaunys (šaukštelis).
3. Gerk neskubėdamas ir ne sūsk. Protarpliais suvalgyk keletą obuolių, riekių, alyvų, sūrų mįgdolų. Geriau gero, brangaus vyno butelis, negu abejotinos rūšies pigi, prasta degtinė, kuri naikinačiai veikia.
4. Nors susivaldymo varžtai ir atsipalaidoja, saikingai rūkyk ir vėliau miegok gerai išvėdintame kambaryje. Kaip tik tada, kada kūno ląstelės kupinos alkoholio, kūnui ypač reikalingas deguonis.
5. Pusryčiams pienas ar vaisių sultys, taip pat atgaivinti apelsinų lapų, šalmėtos ar ramunų arbata, idėjus vynuogių cukraus didelį šaukštą. Tai daugiau padės negu tabletės nuo galvos skausmo ir stipri kava.
6. Svarbiausias dalykas: reikia bandyti taip praleisti gėrimo naktį, kad rytdieną jokių priekaištų sau nedarytum. Taip pat reikia gerti samprotaujant ir būnant pranašiu. Tas, kuris žino, kad jis tokia naktį sąžiningai uždirbo, nubūs kita rytą blaivia galva.



Čempionas M. Whitfield, laimėjęs naują bėgimo rekordą, gauna pirmąjį sveikinimo bučkį nuo savo sesers.

LAC KREPŠININKAI LAIMĖJO

Vasario 19 d. įvyko krepšinio rungtynės tarp LAC ir Lafayette Br. komandų. Laimėjo LAC krepšinininkai, pasekme 75:29 (33:20).

Taškų pelnė: Kazlauskas 27, Mikulskis 13, Keškonis 12, Daukša 11, Narbutas 8, Remezas 2, J. Birutis 2.

Sekancio krepšinio rungtynės įvyks kovo 5 d. 7 val. v. YMCA salėje, Brooklynne su Spanish Pr. komanda, kuri šiuo metu užima pirmą vietą pirmenybėse.

JAUNIAI LAIMEJO

Praeitą sekmadienį Lietuvos Sporto Klubo jaunių futbolo komanda, lošdama taurės rungtynes, nugalėjo College Point vienuolikę, pasekme 2:1.

STALO TENISO ZADYNES

Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komiteto Apygarda rengia stalo teniso žaidynes, kurios įvyks kovo 5, 6 d. Brooklynne, Lietuvių Atletų Klubu patalpose.

Žaidynėse gali dalyvauti visi apygardos ribose gyvenantieji stalo tenisininkai bei tenisininkės (be amžiaus ribos).
Registracija baigiasi kovo 3. Registruotis reikia pas apygardos stalo teniso vadovą Br. Garunkštį, 138 Farbell St. Brooklyn, N. Y. Tel. MI 7-1014. A. R.

Organizacinis Žaidynių Komitetas

Jau spausdinamas penktas L. Enciklopedijos tomas

Lietuvių Enciklopedijos V tomas jau spausdinamas ir kovo mėn. bus išsiuntinamas prenumeratoriams. Šiame tome tilps raidės "D" pabaiga, kurią redagavo dr. J. Girnius ir raidė "E" kurią redagavo prof. J. Puzinas.
Lietuvos žemėlapis dar neatspausdintas, nes pas kalbininkus ilgiau užsitęsė vietovardžių vardinio sudarymas. Žemėlapiu prenumerata dar priimama. Žemėlapiu kaina, L. E. emėjams iš anksto užsisakiusiems, nustatyta tokia: sieninio 2 dol., įristo 3.5 dol., kiems bus aukštesnė.

PARDUODAMA smulkios prekybos krautuvė (stationary store) labai geroje vietoje—Bay Ridge — senas, gerai išdirbtas biznis. Lietuvių gera progą prieinama kaina įsigyti biznį. Kreiptis: 512 84th St., Brooklyn 9, N. Y. Tel. SH 5-9487.

Sporto GYVENIMAS

SPORTININKŲ ŽODIS VISUOMENEI

Jau penkeri metai lietuviai sportininkai Amerikoje palaiko gražią tradiciją—rengia šlaures Amerikos lietuvių sportines žaidynes.

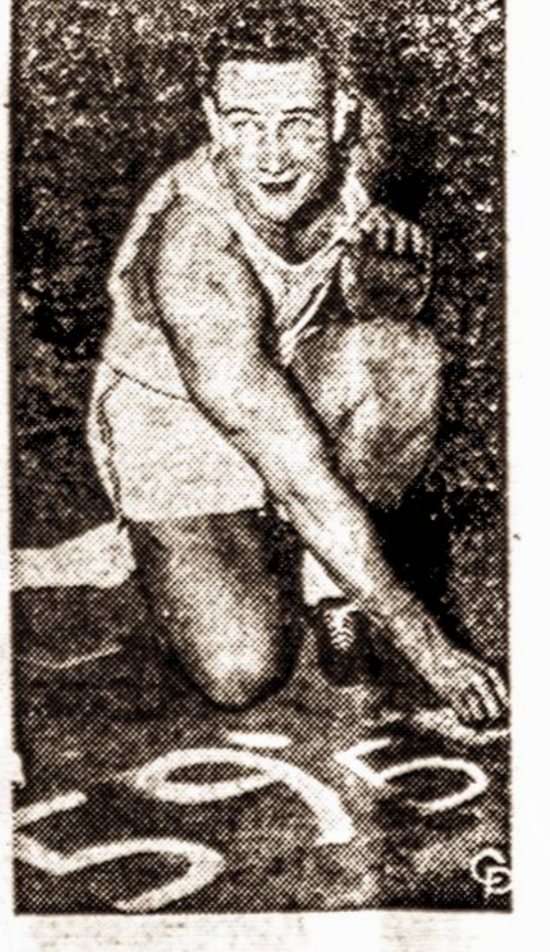
Pirmą kartą tokios žaidynės įvyko Toronte, antra — Clevelande, trečią kartą sportinis jaunimas sugužėjo į Amerikos lietuvių sostinę Čicagą, ketvirtą kartą vėl svečiavosi Toronte ir štai šiais metais tokias žaidynes surengti garbė teko Didžiajam New Yorkui.

Šį pavasarį, gegužės 28-29 d. į New Yorką suplauks šimtai lietuvių sportininkų iš JAV ir Kanados pademonstruoti ir pasidžiaugti savo sportiniais darbais, o svarbiausia padarbdarbiauti lietuviškoje nuotakoje. New Yorko visuomenės rūpestis ir pareiga bus tinkamai sportininkus priimti rūpintis jais žaidynių ir laisvalaikio metu.

Ivairios Toronto, Clevelando, Čicagos ir vėl Toronto žaidynės parodė, kad lietuviškai visuomenei sportinis jaunimas nėra svetimas ir toji visuomenė nešė didžiąją tų žaidynių vargo našta, aprūpindama svečius nakvyne, maistu, paskirdama laimėtojus dovanų ir gausiai moraliai bei finansiškai paremdama žaidynių organizavimą.

New Yorko žaidynių organizacinis komitetas yra įsitikinęs, kad vietos lietuviai dar su didesniu pasiaukavimu ir meile augančiam lietuviškam atžalynui prisidės prie šventės tvarkingo pravedimo ir atvažiuosiems svečiams neels val singumu bei nuoširdumu nusiskųgti.

Šitokio masto žaidynių pravedimas reikalauja iš organizatorių didelio pasišventimo ir fizinį bei dvasinį jėgų įtempimo, o svarbiausia, nemažų finansinių išlaidų: salės nuomoms, varžybų įrankiai, dovanos ir tt.
Mielas Tautietė, žinia, kad Tau rūpi lietuviško jaunimo ateitis. Prisidėk prie tos jaunimo demonstracijos sekmingo pravedimo, paskirk tos spor



Lt. Parry O'Brien, pasižymėjęs JAV armijos sportininkas

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
10% Quarterly Interest — Dividend
Plus Extra 1/4% Per Year

THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Euston Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVISKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilinėms. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8802

PHILIP BENDER AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV 7-2043

NORITE GEROS — MENISKOS FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO, SEIMOS, VAIKU, įvairių progų nuotraukų? Jums geromis sąlygomis padarys **VYT. MAZELIS**, balgės New York Institute of Photography, 422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y. skambinti tel. HY 7-4877

GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokių, ar prakalbas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.
Reikalų Vedėjas **I. WEINSTEIN**
320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N. Y. EVERgreen 7-1123

NAMŲ SAVININKŲ DĖMESIUI
Namams, kaip ir jų gyventojams, dažnai reikalingas gydytojas. Jus turite žinoti, kur kreiptis ir tuo atveju, kai miesto valdžios atstovas ateina ir, pagal įstatymų tvarką, reikalauja pašalinti trukumus jūsų namuose.
Jeigu norite, kad jūsų namai tiek lauke, tiek viduje būtų tikrai gerai, skiningai, sąžiningai ir prieinama kaina nudažyti bei išdekoruoti, kreipkitės į 30 metų patyrimo toje srityje turintį **LOUIS MILLER**
124 South 9th Street, Brooklyn 11, N. Y. EVERgreen 7-6396

Das mus

New Yorkas ir Apylinkė

SUSIPRASK, LIETUVI, APSIDRAUSTI

Susivienijime Lietuvių Amerikoje savo gyvybę, sveikatą ir senatvės pensiją.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (SLA) seniausia ir turtingiausia lietuvių organizacija padidino ir pagerino savo apdraudą ir dabar kiekvienas praktiniame gyvenime teikiamą apdraudą SLA gaunama.

SLA dabar duoda iki: \$10,000.00 gyvybės apdraudą -325.00 mėnesį pašalpą ligos ir nelaimingų atsitikimų \$300.00 — mėnesį senatvės pensijos.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje apdraudos sąlygos geresnės negu kiekvienoje bendrovėje, nes jos paremtos fraternaliu pagrindu.

SLA apsidraudęs esi tikras dėl savo pinigų. SLA kapitalas daugiau trijų milijonų dolerių. SLA turi daugiau kaip 365 savo kuopas visose lietuvių kolonijose Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje.

Dabar vyksta

SLA 70 METŲ JUBILIEJINIS VAJUS.

Pasinaudokite šio Vajaus metu teikiama naujais nariams lengvatomis ir įsirašykite į SLA dabar. Pasimatykite su SLA organizatorium.

Padarysit sau gera ir būsit patenkintas, jeigu tapsite SLA — šios garbingos organizacijos nariu. Nes SLA yra didžiausia Amerikos lietuvių šio krašto dvastoje sukurta organizacija.

Rašykite tokiu adresu:

SLA, 307 W. 30th ST., NEW YORK 1, N. Y.

Dr. Juozas Repečka kovo 12 d. 7 v. v. Free Baltic House, 131 E. 70th St. New York

Kazys Karpius ir Ed. Karėnas su žmonomis slūdi linkėjimus iš Key West, Floridas.

A. Kačanauskas, J. Stankūnui rezignavus, parėmė vadovauti Rūtos radijo chora.

Poetas Jonas Aistis ir kun. Tomas Ziūraitis Vasario 16 sukakties proga kalbėjo Lietuvos Atsiminimų radijo programoje.

Vytas Zukas užperėitą šeštadienį susituokė su Aldona Bebrauskaitė. Santuoka įvyko Apreiškimo par. bažnyčioje.

Inž. K. A. Pusnikas slūdi linkėjimus iš Chicagos, kur jis dalyvavo vienoje pramoninių konvencijoje.

Jonas Valaitis, Balfo direktorius, kalbėjo Vasario 16 minėjime, įvykusiame vasario 20 d. Kearny, N. J.

P. K. Vaičiūnas, žinomas biznieriūs iš Brockton, Mass., sveikina mus iš saulėtos Floridos.

Alg. Brazis, operos solistas, atvykęs su reikalais iš Chicagos, lankėsi ir Vienybės įstaičioje.

J. Trečiokienė, A. Norušienė ir N. Kulbokienė grįžo iš Bahamas salų, kur jos praleido apie porą savaitių.

Fr. Lapienė, mūsų bendradarbė, siūsdama linkėjimus iš San Francisco, mums rašo: "Jaudūsi kaip Stony Brook pavasarį."

Ona Noreikienė, Vienybės skaitytoja, savo atostogas praleido saulėtoje Floridoje.

Bill Welton, Lietuvių Atletų Klubu biznio vedėjas, jo 45 metų viešo darbininko sukaktėiai atžymėti, kovo 19 d. Atletų Klubu patalpose ruošama vakarienė.

Ona Noreikienė, Vienybės skaitytoja, savo atostogas praleido saulėtoje Floridoje.

VASARIO 16 GIMNAZIJS RĖMĖJŲ BŪRELIS

Neseniai Taut. Klube buvo suorganizuotas gimnazijos rėmėjų būrelis ir jau yra atsistūta 41 dol. Būreliui pavesta globoti viena VII klasės mokinė.

Gauta padėkos laiškas ir pageidauja, kad daugiau tokių rėmėjų būrelių įsistiegtų.

Ištikro, ta dolerinė auka ir mėnesį visai lengva, tik reikia norėti.

Būrelį sudaro šie T. Klubu nariai: J. Ginkus, Ed. Lelėiva, A. Jurgėla, P. Narvydas, V. Nervašaitė, J. Jankus, J. Kuskys, J. Steponaitis, S. Danusevičius, A. Kondrotas, P. Kyrius, St. Opolianskas, S. Kontarimas, J. Krušinskas, V. Stasiūnas, M. Jankauskas, K. Kybartas, Kaz. Buivydas, D. Klinaga, J. Valzgenis, V. Katinas, St. Volckis ir Pet. Mackevičius.

P. N-das

VIENYBĖ NEISEJO PRAEITĄ SAVAITĘ

Linotipininkui staiga susirgus, praėjus savaitės Vienybės numerio nebuvo galima spėti išleisti.

Šios savaitės Vienybės išleina laiku. Linotipininkas, nors tebėra gydytojo priežiūroje, jau dirba savo darbe ir tolimesnis laikraščio leidimas, reikia tikėtis, nesustrukdys.



Vasario 16 minėjimo proga Lindeno meras taip pat buvo paskelbęs Lietuvos Respublikos Dieną.

GRAŽŪS POBŪVIS PATERSONE

Pereitų metų pabaigoje įsistiegius Lietuvos Moterų Atstovybės Klubas Patersone jau yra savo narių skaičiumi susiprėjęs ir pradėjęs savo viešąją veiklą.

Bronė Kazukauskienė Lietuvos Moterų Atstovybės ir Pabaltijo Moterų Tarybos vicepirmininkė, susirinkusiems pirmininkė, susirinkusiems pirmininkė, susirinkusiems pirmininkė.

Po to trumpą žodį tarė Patersono Lietuvos Moterų Klubu Valdybos pirmininkė Iza-berlė Keratienė.

Patersono Klubui dabar vadovauja I Keratienė, O. Preikštienė, O. Paulauskienė, E. Kundrotavičienė ir J. Majauskienė, o joms veikiai talkininkauja kitos Klubu narės.

R.

Į literatūros vakarą pakviesta 15 rašytojų

Lietuvių literatūros mėgėjų New Yorke laukia staigmena. Kovo 27 d. 5 val. popiet. Apreiškimo parapijos salėje ruošiamas didžiulis literatūros vakaras, kuriame pakviesta dalyvauti 15 rašytojų.

Vakarą ruošia BALF'o 100 skyrius savo dešimtmečio veiklos proga. Visas vakaras pelnas bus paskirstytas tremties vargo mokykloms remti.

Šiame literatūros vakare pakviesti dalyvauti šie mūsų rašytojai: Ona Audronė — Balčiūnienė, Jonas Aistis, Leonardas Andriekus, Vlada Praščūnaitė — Brazaitienė, Liudas Dovydėnas, Vincas Jonikas, Paulius Jurkus, Kotryna Grišaitė — Graudusienė, Alg. Landsbergis, Nelė Mazalaitė, Juozas Petrėnas, Stepas Zobarskas, Juozas Tysliava, Leonardas Zitkevičius ir kiti.

Be to, šiame literatūros vakare pakviestas kalbėti žinomas lietuvių literatūros žinovas prof. Juozas Brazaitis.

MIN. B. K. BALUCIUI PAGERBTI AKADEMIJA

New Yorko lietuviškoji visuomenė kovo 13 d. ministeriui B. K. Baluciui jo 75 m. amžiaus jubiliejaus proga ruošia akademią, kuri įvyks 4 val. popiet. Free Baltic House 131 East 70th St., New Yorke.

Kalbės Lietuvos Gen. Konsulas Jonas Budrys, inž. A. Novickis, Vincas Rastenis ir kiti. Po akademijos arbatėlė.

ISPŪDŽIAI IŠ ŠVIESOS MASKARADO

Jau praėjo šviesos maskaradas. Tai buvo pirmas skirtingas parengimas. Nors daugumai svečių maskaradas, atrodė, paliko malonų įspūdį, bet kažkas pasigedo tikros karnavalo linksmybės.

Zinoma, buvo keletas pajvairinimų. Apelsinų šokis įdomus, bet šokėjams per sunkus. Taip pat buvo kostiumų konkursas. Tai kiekvieno populiaraus maskarado vienas įdomiausių momentų.

Apamai, reikia pripažinti, kad maskaradas pavyko gerai, duodamas mums progos linksmoje, lietuviškoje aplinkoje užbaigti karnavalo laiką.

Reikia rengėjams padėkoti už tą progą ir už drąsumą duoti mums ką nors naują ir kitonišką.

Padėkos žodis

Vasario 10 d., Miami, Floridoje, Lietuvių Piliiečių Klubu salėje, Jurgio ir Marijonos Dirzių ir atostogaujančių Moterų Vienybės narių iniciatyva, ma no motinai ir man buvo su-ruoštos labai gražios išleis-tuvės.

Po užkandžių ir gėrimų, buvo padainuota, pašokta ir iš-klausyta eilė gražių sveikini-mu kalbų, kurias pravedė va-karo vedėja, Marijona Dirzie-nė. Kalbėjo: Diržiai, Teofilė Norukvienė, Ant. Pavilauskie-nė, Alice Blake, Tillie Podziu-vienė, Antanas Mikalūnas, Karolis ir Nellie Albrecht, Miami liet. klubo pirm. Ant. Norvaiša su žmona, Kazys Špirgis ir Antanas Mackevi-čius iš Pittsburgho, kun. Myk. Daumantas iš Girardville, Pa., dainininkė Anita Karns ir jos mamytė, p. Navickienė. Be to, dalyvavo Juozas Krutulis, Vio-la Genūtė iš Indianos Ant. Matulis, adv. Kazys Paulis su žmona, dr. Micekičius, Vin-cas Kavaliūnas ir daugelis ki-tų svečių, kurių pavardžių ne-beprisimenu.

Nuoširdžiai dėkojame Dir-žiams ir visiems jų talkinin-kams už tokį gražų mūsų pa-gerbimą, kuris buvo maloni staigmena.

Jokūbas J. Stukas ir mamytė.

SEKMADIENĖ FUTBOLAS

Šį sekmadienį, kovo 6 d. 3 val. p. p. Lietuvių Sporto Klubu pirmoji vienuoliktė savo aikštėje, New Farmers Oval, žaidžia pirmenybių rungtynes prieš Hoboken SC.

1:15 min. LSK rezervinė su-stitiks su Great Neck SC Dr. Manning Cup rungtynėse.

Tikimės, kad šį sekmadienį mūsų vyrus lydės laimė, todėl būtų malonu aikštėje matyti gausų mūsų tautiečių būrį.

LIETUVOS ISTORINIAI VAIZDAI

Brolių Motužų Spalvotoje Filmoje

Visai skirtinga programa. Dalis filmos niekur nebuvo rodyta: buvo padėta išsaugoti

VASARIO 16 D., 1938 M. Iškilmės prie Vytauto Didžiojo Muziejaus. Pamatysime Amerikos lietuvių dovanotą Laisvės Varpą ir išgirsime jo skambėjimą, užkorduotą befilmuojant prieš 17 m. LIETUVOS OLIMPIJADA. Atidarymo iškilmės ir įvairios varžybos: bėgimo, šokimo, plaukimo, jokiimo, burliavimo, sklandymo, šaudymo ir kt.

LIETUVOS KARIUOMENĖS IŽENGIMAS VILNIU. Žygis. Paradas mieste. Pamaldos prie Aušros Vartų. Vėlavos pakėlimas Gedimino Kalne.

AMERIKOS LIETUVIAI IR JŲ VEIKLA. Lietuvių Dienos, para-dai, piknikai ir kt. Ši filmos dalis byloja apie senųjų Amerikos lietuvių meilę tėvynei Lietuvai.

LIETUVOS ARCHITEKTŪROS IZYMYBĖS. Senovės statybos ir naujosios.

SEKMADIENĖ, KOVO (MARCH) 13 d., 1955

Pradžią 3:30 val. popietį ir 7 val. vakaro. Apreiškimo Parapijos Salėje, HAVEMEYER ir N. 5th ST. BROOKLYN, N. Y.

Bilietas \$1.00. Vaikams 25 c.

RENGIA LIETUVOS VYČIŲ 41 KUOPA. PELNAS BALF NAUDAI

RUBBER STAMPS CONCORD STAMP 79 Warren St. Tel. BEel-man 3-6828

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL Užsirašykite į auto mechanikų ir įvairių mokyklą GR. 7-8951

LIETUVIAI ADYKATAI ST. BREDIS, JR. 37 Sheridan Avenue, Brooklyn 8, N. Y.

KESTUTIS W. MICHELSON 111-15 JAMAICA AVENUE RICHMOND HILL 11, N. Y.

CLEMENT A. VOKET (Vokietijos) 41-40 74th Street, JACKSON HEIGHTS 73, N. NEWTON 6-3000

ALFRED J. WENTZ 225 S. 4th Street, BROOKLYN 11, N. Y.

JUOZAS GRABAU Licensed REAL ESTATE BROKER Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas.

LIETUVIŲ RADIO PRORAMA JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS SESTADIENIAIS, NUO 1:30 VAL P. P. IS WWRL, 5000 kcal. Telefonas: EVergreen 4-9233